

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАТІ. ВИДАВЦІ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація:
Львів, Ринок Ч. 18. II. ПОВ.
Телефон Редакції 245-41
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конт.: П. К. О. Львів 504.000
— Базу Гельмана Лявова
Прага „Діло“.
Реклама не зберігається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

місячно (з книжкою) 5.00 злот.
— чотирьохмісячно 18.00 „
— піврічно 30.00 „
— річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ.
ХОСЛОВАЧИНІ 30 НОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.00 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СІТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ 6-КИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Яка зміна буде в уряді Карпат. України?

ПЕРЕД ПЕРШИМ ЗАСІДАННЯМ ПЕРШОГО КАРПАТОУКРАЇНСЬКОГО СОЙМУ.

В першому святочному засіданні першого карпатоукраїнського союму, що відбудеться в перших днях місяця березня, візьмуть участь представники центрального уряду Беран і Сідор та представник словацького уряду о. д-р Тісо. Крім цього в тому засіданні візьмуть участь делегації українців з Польщі, Буковини, Манджуку.

На цьому першому своєму засіданні сойм пропонує новий склад уряду, в якому не буде ніяких змін з тим, що ген. Пихала відпаде.

З нагоди цього першого засідання сойму появляться спеціальні поштові марки.

Вечірка „Правничої Громади“

В СУБОТУ 18. ЛЮТОГО 1939 — САЛА „БЕСІДИ“

Початок в год. 8-й.

о о о о о о о — Дзвз Яблонського — о о о о о о о

Карпатська Україна записалася до історії так, як тільки може записатися нація здібна до самоствійності.

РЕФЕРАТ ГОЛОВИ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ОБЕДНАННЯ У ПРАЗІ.

Голова Українського Національного Обеднання Федір Ревай, що приїхав до Праги разом з генеральним секретарем УНО Андрієм Вороним, виступив у залі Празької Збіжжівської Біржі довший реферат про успіх у виборах до першого карпатоукраїнського сойму.

„Карпатська Україна — говорив голова УНО — записалася до історії так, як тільки може записатися нація здібна до самоствійного життя. Віддаючи свої годоси на листу Українського Національного Обеднання карпатоукраїнський нарід доказав світові, що Карпатська Україна не є небезпечним вогнищем, з якого може загрожувати більшовицький переворот. Не дивлячись на століття поневолення в карпатоукраїнському народі не вмер національний дух і не вмерло змагання до самоствійності. Всі надії на те, що карпатоукраїнський нарід поставиться вороже до української влади, розвіялись. Це бачать навіть вороги. Вибори до карпатоукраїнського сойму — це була добра наука для тих, які думали, що їм пощастить завести нас назад у неволю“.

Здвиг Карпатської Січі

ТА УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ОБЕДНАННЯ.

ХУСТ. КУП. В неділю 19-го ц. м. відбудеться в Хусті здвиг Карпатської Січі й Українського Національного Обеднання. У програмі: Служба Божа (в год. 8.30), дефілада перед командою Карпатської Січі, промова.

Після здвигу відбудуться в залах будинку Карпатської Січі звіти районних та окружних командантів, після звітів будуть виступати реферати.

Вислід виборів не був несподіванкою.

Розмова генерального секретаря УНО з кореспондентом КУП.

Генеральний секретар Українського Національного Обеднання Андрій Ворон у розмові з кореспондентом КУП сказав:

„Карпатоукраїнський нарід так дозрів, що може сам керувати своїм життям. Доказом того

є вибори до першого карпатоукраїнського сойму. Вислід тих виборів не був для мене несподіванкою. Я завжди твердив, що наш нарід національно свідомий, тільки йому не давали змоги це національну свідомість виявити. Ця змога прийшла шойно тепер і ось як карпатоукраїнський нарід цю змогу використав“.

Засідання центрального уряду в Празі.

ПРАГА. В четвер в год. 13.45 почалася нарада центрального уряду, в якій як представник карпатоукраїнського уряду взяв участь міністр Ревай. Карпатоукраїнський міністр поставив цілу низку домагань господарського характеру.

Вірю у щасливу та гарну будуччину Карп. України.

СТАТТЯ ГОЛОВИ ЧЕСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ В КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

В часописі „Пжеглад в Карпатске Україні“ вмістив статтю д-р Мілош Дрбаль, голова

Чеської Національної Ради в Карпатській Україні і посол до карпатоукраїнського сойму від чеської меншини. Вибори доказали — пише д-р Дрбаль, — що мали правду ті, які казали, що карпатоукраїнський нарід дозрів уже до самоствійного життя. Підкреслюючи велике значіння такого успішного вислуду виборів до першого карпатоукраїнського сойму д-р Дрбаль закінчив свою статтю заявою: „Вірю в щасливу й гарну будуччину Карпатської України“.

Новий мадярський уряд

ПРОДОВЖУВАТИМЕ ПОЛІТИКУ ІМПЕРІА.

Після першої невдачі регент Горті варує доуручує гр. Телекієві створити новий уряд. Гр. Телекі прийняв місію і створив уряд, який під маршалом оглядом майже не різниться від останнього уряду Імперіа. Тільки на місце Телекі, який був міністром освіти і тепер перетворився на прем'єрство, прийшов на становище міністра освіти Гоман, заступник голови урядової партії і завідувач resortом освіти в кабінеті Заріни.

Таким чином новий мадярський уряд так як здався: прем'єр — гр. Павло Телекі, міністр внутрішніх справ — гр. Чакі, міністр вищих шкіл — Корестіан — Фішер, міністр нації

наційної оборони — ген. Барта, міністр промислу і торгівлі — Кундер, міністр фінансів — Режені - Шнеллер, міністр справедливості — Ташнаді, міністр хліборобства — гр. Михайло Телекі, міністр освіти — Гоман, міністр безтески — Ярос.

Прем'єр Телекі заявив, що склад нового уряду є достаточним доказом наміру продовжувати політику б. прем'єра Імперіа на внутрішнім і заграничним візиту. Новий уряд зумав рішуче перевести закони, що відносяться до життя і хліборобства.

ПРИСЛАДЬТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

ПРОГРАМА ЗБРОЄНЬ РУЗВЕЛЬТА.

ВАШИНГТОН. Палата послів прийняла 367 голосами проти 14-ти республіканських і 1-го демократичного програму зброєнь Рузвельта, яка передбачує кредити у висоті 552 мільйони доларів і 300 мільйонів доларів на розбудову летунства та скріплення Панамського каналу. Палата послів відкинула республіканський внесок: розложити будову літаків на час трьох літ, щоб не нашкодити переоборудуванню.

Не знали і не признавали...

Львів, 16. лютого 1939.

Ще буквально кілька тижнів тому читали ми, що Франція і Англія рішуче відмовляються признати за національною Іспанією права асоціючої сторони. Іншими словами, ще кілька тижнів тому формально й офіційно національна Іспанія „не існувала“, бо завжди ще існував тільки один легальний, признаний усіма великими демократичними державами Європи й Америки, Совітами та взагалі великою більшістю держав світу — уряд Мадриду-Валенсії-Барселони (залежно від зміни столиці). Був „легальний уряд“ і були „бунтівники“. Найзавзятіша дипломатична боротьба велася довкола питання, чи зрівняти „уряд“ і „бунтарів“ признанням самого факту, що ті обидва еспанські табори взаємно воюють. Але — як згадано на самому вступі — союзникам і прихильникам національної Іспанії не вдалося перевести цієї „концесії“ для неї до останньої хвилини. І тим парадоксальніша нинішня ситуація, тим більше гротескова зміна фронту супроти „бунтарів“, що її нині бачимо.

Бо тепер почалися вже своєрідні перегони послів і амбасадорів різних держав до Бурго-су. Тепер ідуть гарячкові розмови між Парижем і Лондоном тільки про процедуру признання уряду ген. Франка, таку, яка до мінімуму зменшила б компромітацію тих держав, що ще вчора „не знали і не признавали...“ Очевидно, у політиці поняття компромітації не існує: вчора була інша ситуація та інша сьогодні — тому й інша була вчорашня й інша сьогоднішня тактика. Вчора можна було боронити концепцію, щоб воєнні кораблі національної Іспанії трактувати як кораблі піратські, себто стріляти до них без попередньої остероги. Сьогодні ті самі чинники вважають за відповідне висловлювати сумнів, чи уряд п. Негріна у Мадриді є урядом легальним, бо чейже на території республіканської Іспанії нема її президента ані голови кортезів (еспанського парламенту), а чужинецькі послы — мовляв — акредитовані не при прем'єрі, тільки при президенті. Ще трохи, а почуємо міркування про необхідність розгорнути строгий поліцейський нагляд над членами вчорашнього „легального уряду“ Іспанії, які знайшли захист на французькій землі, щоб унеможливити їм підпольну бунтарську роботу проти легального уряду ген. Франка...

„Усе пливе“ — казала одна з найстарших у світі філософічних максим і потягнула за собою безліч подібних висловів у всіх мовах світу. „Суєта суєт“ — каже біблійна правда під адресою учорашніх еспанських переможців, нинішніх переможених. „Часи змінюються і ми змінюємось із ними“ — кивають головами за староримським мудрецем-письменником сучасні дипломати. „Фортуна колом сен точи“ — каже польська приказка і вона напевне має

свій відповідник і в пребагатій українській народній словесності. Словом: щастя і нещастя народу чергується і в нещасті не слід ніколи забувати, що треба тільки одного усміху долі, щоб відразу появилсь лави несприятливих учора приятелів. Як у казці для дітей про бідного і багатого: як то одного гнали і другого приймали та як швидко потім ролі перемінились.

Не маємо заміру вдаватись у філософічні міркування на тему щастя і нещастя людей та народів. Ми просто вражені найсвіжішим прикладом, як обернулася карта у житті еспанського народу. Зрештою, подібне явище на наших очах — далеко ближче географічно і ближче нашим серцям. Ось щоденно довідуюсь про якусь свіжу оферту різних чужинецьких фінансових чи купецьких кол карпато-українському уряду; ідуть туди консульські представники чужих держав, збільшується число кореспондентів закордонної преси — не тих „воєнних“, що виїздили туди напередодні віденського рішення, як на терен сензаційних подій та збройних сутичок, а тих постійних, які мають інформувати про еволюційний розвиток подій у країні, що її вчора у світі не знали і не признавали, а нині раптом щораз виразніше добачують, щораз виразніше з нею рахуються.

Всюди і завжди рішає чинник сили, моральної і матеріальної, той чинник сили, який примушує не тільки знати і признавати, але й шанувати. Всюди у політиці рішає теж чинник розуму: ніколи не йти у своїх почуваннях так далеко, щоб почування замкнули дорогу розумові. Коли почування любові або ненависті кермує підходом до суто політичних проблем — тоді політиці завжди грозять манівці. Зате спокій, упертість у боротьбі і віра в перемогу — це ті прикмети, які кажуть байдужно ставитись до того, коли хтось нас сьогодні „не знає і не признає“, бо ми слабі. І не нам журитися, коли бачимо інколи, що дехто у своєму підході до української проблеми, до українського народу, кермується таким глибоким почуванням ненависті, що поза нею нема там місця на критерії політичного розуму. Очевидно, нашим обов'язком боротись проти таких образливих для нас явищ, як проявлювання свого „незнання“ нас і „непризнавання“ — відмовою нашого національного імені. Але це подробиці, які осмішують тих, що у своєму засліпленні йдуть аж так далеко, що затрачують почуття дійсності. Український нарід уже такий сильний та українська проблема така поважна, що ніхто не може їх не бачити і не признавати. Коли ж хтось наслідуює струсіну поведінку і не хоче знати та признавати того, що є, — наражує себе на те, що буде хохлісь признавати свою помилку в обставинах, в яких не можна буде вже довше зажмурювати очі.

ік.

3 польської преси.

Українська проблема в політиці Німеччини.

Львівський „Век Нови“ з 16. ц. м. під сензаційним наголовком „Тайна вілі „Драй Таубен“ у Сопотах“ приносить такі інформації чи пак ревелюції про відношення німецької державної політики до української проблеми:

„Недавно заснували в Хусті „Німецько-Українське Товариство“ крім того Львів має дістати німецький консулат. Це факти, які вказують, що німецька дипломатія, зустрівшись на інших відтинках труднощі, звертає своє зацікавлення на Схід. Німецька

дипломатія зрештою не від нині звертає свою увагу у східнім напрямі.

Вже перед війною т. зв. „велика імперіальна політика“ Вільгельма II цікавилась українською справою. Славнозвісний шеф німецької розвідки полк. Ніколай уже тоді мав зв'язки з українськими організаціями. Плани втягнути Україну, відірвану від Росії, в засяг німецької політики, не вдались тоді: роля гетьмана Скоропадського, що був звичайним німецьким агентом (!), скінчилась з хвилиною закінчення німецької окупації. Не зважаючи на це, німці не зреклись української концепції, яка відіграє поважну роль також у Гітлеровій книжці „Майн Кампф“.

Хоч здійснення українських планів не видавалось можливе у близькому майбутньому, райх не урвав зв'язків з деякими українськими чинниками. Паризький тижневик „Ві“ розкриває, що німці від 1936 р. — знову за посередництвом полк. Ніколая — наблизились до терористичної організації Коновальця. Розмови велись, мовляв, у Боліє у Франції, у віллі „Тілле“, де під протекторатом шефа українського виділу німецького повітового бюро майора Райхма-

Повідомляю, що

„Велика Вечірка „Основи й Бандуриста“

яко відбулася в притині новодоміт від комітету. Жертви вложени в тієї нагоди ми перебрали до диспозиції Академічного Душпаствства, 982

Комітет.

на, підписано в обличчі совітсько-японської війни у квітні 1938 р. таємний договір між цією організацією і двома японськими агентами, договір, що передбачував організацію протисовітського українського повстання в липні 1938 р. План не вдався, бо його викрало ГПУ. В останньому часі, після чеських вирішень, осідали німецько-українських розмов перенесли нібито до віллі „Драй Таубен“ у Сопотах.

Скільки в тих ревелюціях правди, трудно — пише сам „Век Нови“ — ствердити. Протифактом є, що німецька активність в українській справі змоглася. Далі є незаперечним фактом, що Чехо-Словаччина цілковито втратила самостійність своєї політики в користь інтересів Берліна.

„Найяскравіше — твердить „Век Нови“ — це підпорядкування чехів райові проваляється в тому, що вони судорожно боронять приналежності Карпатської України („Руси Підкарпатської“), приналежності неумотивованої ніяким національним, державним чи господарським інтересом Чехо-Словаччини. Зближена до польського містерства закордонних справ „Польська формація Політична“ сформулювала за реченні, що керманічі чеської політики р'лягають, здається, новим оманам, наслідок Чехо-Словаччина стала осередком творення української держави коштом Совітської Росії, Румунії, Польщі, Мадярщини та північної Словаччини.

Для нікого не є тайною, хто режисер того всього. Двоптижневик „Остання“ у квітні 1938 написав, що „зі всіх сусідів Чехо-Словаччини одиниці німці виявляють повне зрозуміння та признання для національної окремішності словаків та українців“. „Національ-Цайтунг“ з 5. XI. писав, що „новий лад на чесько-моравській області приніс свободу також малій частинці українського народу“, частинці, яка в 1918 р. коротко належала до Західно-Української Республіки, та якої „гарні дні скінчилися з хвилиною, коли Польща, Румунія і більшовики зєдиненими силами напали на цю республіку, запризнену з переможеною Німеччиною, побити її армію та на свій вилоткували право самовизначення цього народу“. Такі голоси можна б наважитись без кінця. Отже ясна річ — продовжити „Век Нови“, — що тільки Німеччина могла кавлена в тому, щоб утримати територію стан у Карпатській Україні: тільки вона можуть снувати плани, щоб через карпатський коридор заволодіти богатствами українськими джерелами збіжжя та сировини. Карпато-руська, або — як кажуть тепер у Берліні — карпато-українська держава у Праги черпає свої надхнення з Берліна. Проте не деінде, шукати також треба акцій українських чинників у Польщі, треба шукати інспірацій нагадів протидярьської „геци“ словаків та їх ненависті до протипольського наставлення. Тут уже держало протирумунської української держави, яка має показати Румунії, як треба ухилитись від добровільної здачі своїх господарсько-політичних інтересів на інтереси Німеччини“.

„Чи така політична лінія Німеччини — питає на самому кінці „Век Нови“ — виглядає на здійснення? І відповість: ні — передовсім тому, що при накресленні ліній забули про інтереси Польщі“.

Горох з капустою! Правда з ладом або з дуже штудерно натягнутою комбінатом. Цілковите ігнорування панамі архієпископів ми з „Веку Нового“ найбільш демократично засади: про право на національне самовизначення, коли але хоч би про карпатських українців. „Век Нови“ навіть тепер, після вступу Карпатської України, глибоко апострофує і питає чому вони не пробують довести достатньо характеризує ментальність українців статті „Веку Нового“ та коментує його понизити українство до ролі „такого ля“ ріжними фантазіями у стилі „трьома голубами“ тощо.

БІЛІ — ДНІ
В
„МАНУФАКТУРІ“

Львів, пл. Капітульна ч. 3.

Полотна на біллі і постіль по цінах
фабрічних від 13. II. — 25. II.

Не знали і не признавали...

Львів, 16. лютого 1939.

Ще буквально кілька тижнів тому читали ми, що Франція і Англія рішуче відмовляються признати за національною Іспанією права всюючої сторони. Іншими словами, ще кілька тижнів тому формально й офіційно національна Іспанія „не існувала“, бо завжди ще існував тільки один легальний, признаний усіма великими демократичними державами Європи й Америки, Совітами та взагалі великою більшістю держав світу — уряд Мадриду-Валенсії-Барселони (залежно від зміни столиці). Був „легальний уряд“ і були „бунтівники“. Найзавзятіша дипломатична боротьба велася довкола питання, чи зрівняти „уряд“ і „бунтарів“ признанням самого факту, що ті обидва еспанські табори взаємно воюють. Але — як згадано на самому вступі — союзникам і прихильникам національної Іспанії не вдалося перевести цієї „концесії“ для неї до останньої хвилини. І тим парадоксальніша нинішня ситуація, тим більше гротескова зміна фронту супроти „бунтарів“, що її нині бачимо.

Бо тепер почалися вже своєрідні перегони послів і амбасадорів різних держав до Бурго-су. Тепер ідуть гарячкові розмови між Парижем і Лондоном тільки про процедуру признання уряду ген. Франка, таку, яка до мінімуму зменшила б компромітацію тих держав, що ще вчора „не знали і не признавали...“ Очевидно, у політиці поняття компромітації не існує: вчора була інша ситуація та інша сьогодні — тому й інша була вчорашня й інша сьогоднішня тактика. Вчора можна було боронити концепцію, щоб воєнні кораблі національної Іспанії трактувати як кораблі піратські, себто стріляти в них без попередньої остероги. Сьогодні ті самі чинники вважають за відповідне висловлювати сумнів, чи уряд п. Негріна у Мадриді є урядом легальним, бо чейже на території республіканської Іспанії нема її президента ані голови кортезів (еспанського парламенту), а чужинські посли — мовляв — акредитовані не при прем'єрі, тільки при президенті. Ще трохи, а почуємо міркування про необхідність розгорнути строгий поліцейський нагляд над членами вчорашнього „легального уряду“ Іспанії, які знайшли захист на французькій землі, щоб унеможливити їм підпольну бунтарську роботу проти легального уряду ген. Франка.

„Усе пливе“ — казала одна з найстаріших у світі філософічних максим і потягнула за собою безліч подібних висловів у всіх мовах світу. „Суєта суєт“ — каже біблійна правда під адресою учорашніх еспанських переможців, нинішніх переможених. „Часи змінюються і ми змінюємось із ними“ — кивають головами за староримським мудрец-письменником сучасні дипломати. „Фортуна колом сен точи“ — каже польська приповідка і вона напевне має

свій відповідник і в пребагатій українській народній словесності. Словом: щастя і нещастя народу чергуються і в нещасті не слід ніколи забувати, що треба тільки одного усміху долі, щоб відразу появились лави неприсутніх учора приятелів. Як у казці для дітей про бідного і багатого: як то одного гнали і другого приймали та як швидко потім ролі перемінювались.

Не маємо заміру вдаватись у філософічні міркування на тему щастя і нещастя людей та народів. Ми просто вражені найсвіжішим прикладом, як обернулася карта у житті еспанського народу. Зрештою, подібне явище на наших очах — далеко ближче географічно і ближче нашим серцям. Ось щоденно довідуємось про якусь свіжу оферту ріжних чужинських фінансових чи купецьких кол карпато-українському уряду; ідуть туди консульські представники чужих держав, збільшується число кореспондентів закордонної преси — не тих „воєнних“, що виїздили туди напередодні віденського рішення, як на терен сензаційних подій та збройних сутичок, а тих постійних, які мають інформувати про еволюційний розвиток подій у країні, що її вчора у світі не знали і не признавали, а нині раптом щораз виразніше добачують, щораз виразніше з нею рахуються.

Всюди і завжди рішає чинник сили, моральної й матеріальної, той чинник сили, який примушує не тільки знати і признавати, але й шанувати. Всюди у політиці рішає теж чинник розуму: ніколи не йти у своїх почуваннях так далеко, щоб почування замкнули дорогу розумові. Коли почування любови або ненависти кермує підходом до суто політичних проблем — тоді політиці завжди грозять манівці. Зате спокій, упертість у боротьбі і віра в перемогу — це ті прикмети, які кажуть байдужно ставитись до того, коли хтось нас сьогодні „не знає і не признає“, бо ми слабі. І не нам журитися, коли бачимо інколи, що дехто у своєму підході до української проблеми, до українського народу, кермується таким глибоким почуванням ненависти, що поза нею нема там місця на критерії політичного розуму. Очевидно, нашим обов'язком боротися проти таких образливих для нас явищ, як проявлювання свого „незнання“ нас і „непризнавання“ — відомою нашого національного імені. Але це подробиці, які осмішують тих, що у своєму заціпленні йдуть аж так далеко, що затрачують почуття дійсності. Український нарід уже такий сильний та українська проблема така поважна, що ніхто не може їх не бачити і не признавати. Колиж хтось наслідуює струсіну поведінку і не хоче знати та признавати того, що є, — наражує себе на те, що буде колись признавати свою помилку в обставинах, в яких не можна буде вже довше зажмурювати очі.

Ік.

3. польської преси.

Українська проблема в політиці Німеччини.

Львівський „Век Нови“ з 16. ц. м. під сензаційним наголовком „Тайна віллі „Драй Таубен“ у Сопотах“ приносить такі інформації чи пак ревелюції про відношення німецької державної політики до української проблеми:

„Недавно заснували в Хусті „Німецько-Українське Товариство“ крім того Львів має дістати німецький консулат. Це факти, які вказують, що німецька дипломатія, зустрівшись на інших віллітинках труднощі, звертає своє зацікавлення на Схід. Німецька

дипломатія зрештою не від нині звертає свою увагу у східнім напрямі.

Вже перед війною т. зв. „велика імперіальна політика“ Вільгельма II цікавилась українською справою. Славнозвісний шеф німецької розвідки полк. Ніколяй уже тоді мав зв'язки з українськими організаціями. Пляни витягнути Україну, відірвану від Росії, в засяг німецької політики, не вдалися тоді: роля гетьмана Скоропадського, що був звичайним німецьким агентом (!), скінчилася з хвилиною закінчення німецької окупації. Не зважаючи на це, німці не зрелися української концепції, яка відіграє поважну ролю також у Гітлеровій книжці „Майн Кампф“.

Хоч здійснення українських плянів не видавалось можливе у близькому майбутньому, райх не уряв зв'язків з деякими українськими чинниками. Париский тиждень „Ві“ розкриває, що німці від 1936 р. — знову за посередництвом полк. Ніколяй — наблизились до терористичної організації Коновальця. Розмови велись, мовляв, у Болі у Франції, у віллі „Тіле“, де під протекторатом шефа українського виділу німецького розвідного бюро майора Райхма-

Повідомляю, що

„Велика Вечірка „Основи й Бандуриста“

по відбудові з причини незможности відкрити Жертовні вогнищі з тієї нагоди ми передаємо до диспозиції Академічного Душпастирства

Комітет.

на, підписано в обличчі совітсько-японської війни у квітні 1938 р. таємний договір між цією організацією і двома японськими агентами, договір, що передбачував організацію протисовітського українського повстання в липні 1938 р. Пляни вдалася, бо його викрало ГПУ. В останньому часі, після чеських вирішень, оскільки німецько-українських розмов перенесли нібито до віллі „Драй Таубен“ у Сопотах.

Скільки в тих ревелюціях правди, трудно піти сам „Век Нови“ — ствердити. Прот фактом є, що німецька активність в українській справі змоглася. Далі є незаперечний факт, що Чехо-Словаччина цілковито втратила самостійність своєї політики в користь інтереси Берліна.

„Найяскравіше — твердить „Век Нови“ — це підпорядкування чехів райхові виявляється в тому, що вони судорожно боронять приналежності Карпатської України („Руси Підкарпатської“), приналежності неумотивованої ніяким національним, державним чи господарським інтересом Чехо-Словаччини. Зближена до польського містерства закордонних справ „Польська Ієформація Політична“ сформулувала це в реченні, що керманічі чеської політики улягають, здається, новим оманам, начеб то Чехо-Словаччина стала осередком творення української держави коштом Совітської Росії, Румунії, Польщі, Мадярщини та німчної Словаччини.

Для нікого не є тайною, хто режисер того всього. Двоптижневик „Останд“ уже 21. X. 1938 написав, що „зі всіх сусідів Чехо-Словаччини одинокі німці виявляють певне зрозуміння та признавання для національної окремішности словаків та українців“, а „Національ-Цайтунг“ з 5. XI. писав, що „новий лад на чесько-моравській області приніс свободу також малій частині українського народу“, частинці, яка в 1918 р. коротко належала до Західно-Української Республіки, та якої „гарні дві скінчилися з хвилиною, коли Польща, Румунія і босхешевники зєдиненими силами напали на цю республіку, запризичену з переможеної Німеччиною, побили її армію та на свій лад витолкували право самовизначення цього народу“. Такі голоси можна б вважати без кінця. Отже ясна річ — продовжувати „Век Нови“, — що тільки Німеччина може кавлена в тому, щоб утримати територіальний стан у Карпатській Україні: тільки вона можуть снувати пляни, щоб через підкарпатський коридор заволодіти богатими українськими джерелами збіжжя та сировини. Карпато-руська, або — як казуть німці у Берліні — карпато-українська політика в Празі черпає свої надхнення з Берліна. Тут а не деінде, шукати також треба джерел акції українських чинників у Польщі, треба шукати інспірацій наголі протидіарської „геци“ словаків та їх невідомої протипольського наставлення. Тут джерело протирумунської української ревелюції, яка має показати Румунії, як може ухилитись від добровільної здачі своїх господарсько-політичних інтересів на інтереси Німеччини“.

„Чи така політична лінія Німеччини питає на самому кінці „Век Нови“ — ми вигляди на здійснення? І відповіли: Ні, передовсім тому, що при накресленні цієї лінії забули про інтереси Польщі“.

Горох з капустою! Правда з відомою або з дуже штудерно натягнутою констатацією. Цілковите ігнорування плянами архієпископа ми з „Веку Нового“ найбільш демократичні засади: про право на національне самовизначення, коли йде хоч би про карпатських ініців. „Век Нови“ навіть тепер, після виборів Карпатській Україні, гнівно апострофує і питає чому вони не пробують довести карпато-українською землею та її народом достатньо характеризує ментальність цієї статті „Веку Нового“ та коментує його понизити українство до ролі „чужого агента“ ріжними фантазіями у стилі конфе-

БІЛІ — ДНІ
В
„МАЯУФАКТУРІ“

Львів, пл. Капітульна ч. 3.

Полотна на біллі і постіль по цінах
фабрічних від 13. II. — 25. II.

№ 127

1-4

Промова пос. д-ра Витвицького

вигоджена 13. лютого на пленарному засіданні союму при дебати над бюджетовим преліміна-
рем на рік 1939-40. (на основі стенографічного протоколу).

Високий Союме!

Припав мені обов'язок під час цієї генераль-
ної дискусії над бюджетовим преліминарем об-
говорити бодай у кількох словах напрямні ді-
ї польської офіційної політики у відношенні
до українського народу. (Гамір. Голос: Нема
українського народу!). Маршалок дає волю:
Прощу панів не перешкоджувати.

Пос. Витвицький: Завдання важке тому,
що під цим оглядом нема якихось програмо-
вих засадничих енциклопедій. Багато більше ви-
мови мають деякі факти і дійсність, яка наче
має у собі деякі програмові напрямні. Не зна-
ходимо також найменшої згадки на цю тему у
звітах панів референтів про бюджети дотичних
ресортів. Преса всього світу майже щоденно
присвячує великі шпальти у своїх органах у-
країнській справі. Польська преса пише про
неї майже щоденно, ця проблема — це пред-
мет живого зацікавлення і гарячих щоденних
дискусій політичного світа, а проте тут про неї
зовсім тихо.

П. прем'єр заявив у бюджетовій комісії
всупереч тому, що заявляє отсе більшість Ви-
сокої Палати, що уряд признає існування
українського народу, як реальний факт, та що
не намагається цей наріз денационалізувати.
Наріз — це історія спільних зусиль, одна дум-
ка, одно почуття, одна культура й одна мі-
сія творити найвищі духові цінності. Признання
народу має у собі рівночасно конечність
встановити такі форми ладу і закону, які умож-
ливилиб народові та рівночасно забезпечили
його економічний і духовий розвиток. Як і
наміри уряду щодо цієї проблеми, про це до-
тепер нічого ми не чули.

А дійсність? Ось минулого року на землях
Холмищини і Підляшшя знищили стокількана-
дять православних святинь. Українські діти до-
тепер не мають українських шкіл. (Гамір. Голо-
лоси: У нас нема України! Голос: Неправда).

Перед українською молоддю замкнули во-
рота високих шкіл, бо відсоток української а-
кадемічної молоді, що його допускають до
університетських студій, не переходить числа
2. (Гамір.) Український селянин не може навіть
купити ґрунту з парцеляції, не може побіль-
шити свого мізерного запасу землі (гамір) і
стоїть перед зявою економічної катастрофи і
бездіяльності. В містах відбирають україн-
ським купцям їх становище, польські приватні
і державні підприємства редукують україн-
ських робітників.

Під опікою деяких військових кол під га-
лом т. зв. ревіндикації польських душ (гамір)
переводять денационалізацію (гамір). Тим па-
нам, що покликуються на ревіндикацію, дозво-
ляю собі відповісти словами посла Гофмана
(Голос: Він вже скінчився, він вже не верне-
ться), що їх він сказав під час минулої соймової
сесії з отой трибуни, коли була мова про Гринь-
ки. Посол Гофман сказав дослівно: „Гриньки
— це символ того, що називають ревіндика-
цією польських душ. Виявляється, що маємо тут
дані з метрик лановецької парохії. Працюю-
сам над одною історичною студією і ствер-
джую, що в тих Гриньках були лише дві поль-
ські родини в роках 1732—1846. Опісля тих
поляків з певністю там не було. Аналогічно є
в інших місцевостях прикордонної смуги. Ре-
віндикація душ, себто посягання у найтяжінше
на людину — так сказав пос. Гофман (гамір).

П. прем'єр закинув нам, що ми шукаємо
українців там, де їх нема. Не ми їх шукаємо.
Вони тягнуться до нас і ми до них силою
спільної крові, тягнуться вони до нас всюди
там, де чути українську мову (гамір), де люди
моляться по українськи, де вірують у краще
для себе майбутнє. І прикро нам, що п. прем'єр
не знайшов ані слова хочби найскромнішої у-
ваги на адресу тих, що шукають поляків там,
де їх нема (гамір).

Недавно, бо 12. січня п. р., відбувався у
Тернополі зїзд господарчої ради СПЮС з у-
частью — підкреслюю це — представників уря-
ду і військових достойників (гамір). Метою на-
рад цього зїзду були висліди праці СПЮС і
— зрозуміло — пани дальшої праці на майбутнє.
На цьому зїзді ствердили — шесту за офіцій-
ним комюнікатом — як додатний бізнес праць
того секретаріату значне піднесення рівня
польського господарського життя, зріст числа

польських економічних установ і загальму-
вання через діяльність того секретаріату укра-
їнського економічного життя. (Гамір. Пос. Жи-
борський: Неправда. Переривають).

Прощу панів, так сказано в офіційному
комюнікаті і визнаю пос. Жиборського, щоб
цьому заперечити. (Пос. Жиборський: Я пан
дам відповідь). Пос. Витвицький: Відсилаю вас
до тогож комюнікату, надрукованого в „Дзен-
нику Польським“, де є виразно мова про загаль-
мування діяльності того секретаріату еконо-
мічного українського життя. Оце прощу Ви-
сокої Палати, під авспіціями членів уряду і
військових достойників радять, щоб загальму-
вати господарське життя українського грома-
дянства. Чи це завдання держави гальмувати
економічне життя громадян Річипосполитої
тому тільки, що вони українці? (Пос. Жибор-
ський: Це демагогія). А чейже не чули ми ні-
коли, щоб представники уряду і війська дали
ініціативу такому зїздові, якого метою булоб
піднести економічне життя українського гра-
мадянства та його установ. (Голос: Вибір за
це мордували). Пос. Витвицький: В такій ат-
мосфері, де падають слова „холера“... Марша-
лок Маківський: Я не чув цього. Якщо таке
слово впало, прикликую цього посла до по-
рядку. Я не чув того, справджу у стенограмі.
Пос. Витвицький: Важко в такій атмосфері
промовляти. Я хотів би зачитувати один при-
клад з дискусії. (Голос: Ніхто цього не чув),
але здається мені, що це буде даремна справа.
(Переривання).

Програмові сформулювання тих усіх намі-
рів знаходимо в деклараціях керівників ОЗН,
що працюють на нашому терені. Оце один з
тих провідників під час останньої соймової дис-
кусії над бюджетом міністерства внутрішніх
справ, як референт того бюджету, сказав бук-
вально: „Ми повинні так впливати на демогра-
фічні відносини, щоб досягнути 75 пр. поляків
у нашій державі у відношенні до іншого насе-
лення, що значно перевищує цифру 25 пр.
(Голоси: Слушно! Дуже слушно). Під час
львівських маніфестацій, що мали місце в ли-
стопаді минулого року, інший з відповідаль-
них провідників ОЗН накликав: „Мусимо по-
вернути польському народові польську душу
(бразда й оплески), польську кров і польську
землю (гучні оплески), бо вони були тут зав-
жди польські (гучні оплески), бо поляки при-
йшли сюди у давніх часах, коли тут було тільки
небо і нічия земля. (Голоси: Слушно! Гучні
оплески). Є це ясна і класична програма ра-
дикальної екстермінації нашого народу. (Го-
лос: Ви знов переборщувате). Ми не чули, щоб
уряд колибув П осудив, або щоб їй протистав-
ився чи протидівав її реалізації.

В однім з варшавських, близьких урядові
щоденників читаємо в останніх числах товсти-
ми черенками надрукований наголовок: „Про-
грама польської офензи в східній Малополь-
щі.“ (Голос: У якому щоденнику?) Офензива —
це атака. Це наступ. Це війна з метою знищити
свого противника. (Голос: Якого противника?)
Маршал Маківський: Прощу панів не пере-
шкоджувати промовцям. Пос. Витвицький: Що
це все означає? Скажім собі одерго: Впливові
кола польської політики знайшли аже, як зда-
ється, ключ до розв'язання української справи:
якнайшвидше довести до ослаблення і змен-
шення і з часом до знищення української сти-
хії „Карпе Дієм“, якнайшвидше, кличуть ге-
роїми тої офензи, гадаючи, що це вдасться
за кільканадцять років. Але ці панове але оціню-
ють положення. Сьогоднішня сила національ-
ної свідомості і почуттів — це не є стан імлі-
стич чи невірних настроїв з минулих років.
Не дамо собі вердети душі. (Гучні оплески на
українських лавах.) Заявляємо, що цей пльви-
ваний наступ, у який би формі він не відбував-
ся, застане нас об'єднаних і незломних у по-
чутті нашого обов'язку, готових до посяг, до
оборони, до всіх віри у перемогу нашої спра-
ви. (Гучні оплески на українських лавах.) Ува-
жаємо метою нашого життя змагатися з усіми
перешкодами, терпіння, боритися за наше існу-
вання, за наше майбутнє, творити підстави на-
шого нового життя. (Оплески на українських
лавах).

Одначе одночасно пишуть і дискутують, що
якщо ініціативу на деяких відтинках можна

Вечірка-Дансінг

„ОСНОВА“

відбудеться в суботу 18. II. 1939
в залі Народного Дому (3-й поверх) —
Початок в год. 20-й.
353

редньої політики, деінде говорять про потребу
злекати т. зв. прометейський рух та про те, що
ми не розуміємо його суті. Всупереч тим кри-
кам я не хочу формулювати зв'язаних з тою
матерією тверджень, як якогобудь закладу, це
було б за мало. Підношу їх, як меморію не ли-
ше на міру сьогоднішнього дня: Оце в межах
польської держави — це неперечний факт —
майже на третині її території знайшлися а ком-
пактній масі непольські національності (голос:
Ні! Кувях!), у першу чергу український наріз.
На просторі 20 років не зроблено нічого, не до-
вершено нідиного політичного акту, що був би
здібний створити тут таку атракційну точку
для всіх цих сил, які шукають наблизення у
боротьбі за нові форми свого життя. (Голоси:
Це фраза, негідна з дійсності. Якби так було,
Ви тут не промовляли б). Прометейська ідея —
це великий переїм у культурі людства. Це сві-
танок нового духа, що виступає до боротьби з
духом Азії, з культом брутального насильства,
це перший проблеск перемоги Європи над Азі-
єю, це воля, правда, справедливість, індивіду-
альність та її пошанування. Тому нехай провід-
ники того походу на знищення українського
народу не сходять зі своїх вогнів на землю.
(Голос: Такої демагогічної промови ще не бу-
ло. Вереск). Віцемаршал Дугош дає волю.

Ми не чули ніколи від уряду, що не такі до-
роги польської політики, як я представив. А
можже цю політику міродатні чинники перестав-
или на нові шляхи? Ми є свідками, як під
впливом реального факту федералізації дер-
жавного ладу Чехословацького змінилося відно-
шення майже цілої польської публічної оціні
до української справи в тому сенсі, що неза-
лежницькі змагання українського народу під
Московщиною суперечать польській державній
рації. Тріснули негідно і розвіялись усі т. зв.
українофільські орієнтації. За це „Газета Поль-
ська“, орган ОЗН, з нетаємним почуттям адово-
лення стверджує, що на південно-східних зем-
лях, у Львові, існує російський елемент і під-
креслює з таким самим задоволенням культур-
но-національну єдність того елемента з цілим
московським народом. Чи ж би на нашому по-
літичному овалі зв'язалися знов зява Андру-
сєва? Того Андрусєва, що дозволив одно-
часно Московщині на внутрішню консолідацію
і реформи Петра Великого, того, що довів до
Полтави, до перемоги над Швецією, до опану-
вання Московщиною Балтії, до російської ін-
тервенції у внутрішній справі Польщі і на кі-
нець до німого союму з 1717. р., що мусів при-
йняти диктат Петра Великого. Питаємо, чи мо-
же така тепер програма уряду в справі Укра-
їни?

На соймовому зїзді 12. грудня мин. ро-
ку внесли ми проект територіальної автономії
для земель з українським населенням. Цей про-
ект пані Маршал відкинула. Зрозуміло, не буду і
не можу критикувати розпорядків пана марша-
ла, але хочу заявити з цього місця, що ми де
наше домагання підтримуємо у цілій повноті
і ставимо його на чолі нашої національної по-
літики в межах Річипосполитої. (Оплески на
українських лавах.) Закінчили нам, що цей про-
ект ми внесли, як демонстрацію. Не алашту-
ємо ніяких демонстрацій у поважних і великих
справах (голос: За багдто демонстрацій). ми не
прийшли сюди, щоб демонструвати, лише, щоб
боротися за життя і права для українського
народу. (Голос: З ким?) З тим паном, що пише
про офензиву проти українського народу у
Східній Галичині.

У зв'язку з нашим внеском повторюємо ще
раз, що ми не служимо чужим агентствам. Не
мусимо визнавати, що маємо за собою най-
святіше свідомство крові, яку ми пролили за
наші змагання і що за чужі агентства ані крові
ані життя не віддають. Безнадійність але від
тої польської оціні, що своє відношення до
нас будує на таких глупих і нерозумних голо-
сах. Цей автономічний проект найкраще під-
ходить до розв'язки української справи в ме-
жах Польщі.

Пригадуємо, що постановою Ради Амбаса-
дорів з 14. березня 1923. р., якою Східну Га-
личину признали Польській Державі, постано-

вили, що відносно того краю вимагають окремого автономного статуту, та що польський уряд прийняв на себе відповідні зобов'язання. Пригадуємо, що польський сейм з 1922. р. прийняв закон про повні автономію для Львівщини, Тернопільщини і Станіславщини, який продовжував (голос: Нам не треба того закону), а це закон Сейму і треба його шанувати... — який створював національні курії і з правом свободного завідування справами поодиноких національностей і з правом накладати податки на свої потреби. Пригадуємо врешті, що 9. жовтня 1931. р. польські соціалістичні послы внесли до Сейму законопроект територіальної автономії для згаданих воевідств, Волині і частини Полісся, з окремим сеймом та урядом. Домагання автономії... (Голос: Це соціалісти). ...Але, пане после, хіба не під впливом чужих агентур. (Голос: Не виключене). Я про це не знав... Домагання територіальної автономії для земель з більшістю українського насе-

лення підносила УПР також у 1923. р., опісля гворили про нього українські послы в черговій парламентарній каденції. Наші домагання не повстали з якихнебудь негативних мотивів у відношенні до Польської Держави.

Під впливом зросту означених політичних доктрин виробився у польській політичній думці постулат абсолютно національної держави, однак цим домаганням заперечує дійсність. На південних і східних землях живе в компактній масі українське населення, що має там чисельну перевагу. Є це нарід із спільною історичною традицією, спільною культурою і спільним духовним життям. (Вереск). Підкреслюємо з цілим натиском, що нами кермує мета і рація під кожним оглядом позитивна і конструктивна. Тому й будемо боротися за реалізацію того нашого домагання, глибоко переконані, що в той спосіб найкраще служимо справі нашого народу. (Оплески на українських лавах).

— О —

ЯКІСТЬ РІШАЄ! Прецизія виконання і тривалість конструкції заповнюють першенство машинам до писання марки ЕРІКА і ІДЕАЛЬ.

Генеральне
представництво
і продаж

ЮЛІАН ЛОМАГА

ЛВІВ, ВУЛ. ВАЛОВА 11

ТЕЛ. 228-70.

НАРЕШТІ НА ФІС-І СНІГ.

Закопане, 14. II. 1939.

Коли нині мешканці Закопаного пробудилися зі сну, з бурхливою радістю повискакували з ліжок. Вулиці були покриті пухким снігом, а крім того новий сніг летів наче манна з неба. Тому не диво, що здовж траси слялому зібралось рекордове число видців (к. 15 тисяч). Однак деякі почали нарікати, що вибравшись на слялом, бо зірвалася метелиця, що в неможливий спосіб ліпила очі та сильний і дошкульний вітер вдирався куди міг під теплий одяг.

Слялом відбувся на Калатівках. Сніг був під сподом замерзлий, місцями зовсім зледоватілий, зверху тоненька верства нового пуху. Ріжниця підносу к. 300 м. на 1.200 м. довжини. З причини зовсім нових снігових умовин, старт визначений на год. 10-ту відбувся з півторагодинним опізненням. Перемерзла публіка з нетерплячкою голосними окликами домагалась прискінення старту. Організатори змагань, як лиш могли успокоювали публіку, акціні навіть просили власників буфету, щоб вони розносили між публіку гарячі напитки.

На першуну слялому витипували мистця світа Лянчнера, який прийшов аж пятий. Важко сказати, які були причини його невдачі. Недавно Лянчнер потовкся підчас тренінгу пе-

ред змаганнями в Німеччині, тому теж можливо, що перерва в тренінгу зробила своє. Однак стилева перемога у зїзді велїла типувати його як спеціаліста слялому на мистця. І справді Лянчнер їхав дуже гарно й дуже добре. Щож, коли його суперники їхали ще ліпше, справді фантастично їхав переможець Ромінгер, який здобув кілька секунд переваги (ок. 3) над другим Єневайном. Перша п'ятка їхала пливко й еластично, крізь ворота просмикувалися змагуни мов вужі. Трасу переїхали змагуни двічі.

Ромінгер, який у зїздовім бізї заняв щойно 11. місце, завдяки великій перевазі у сляломі, опинився в альпейській комбінації аж на 3. місці.

Польські змагуни були одні з тих, які найбільше перевертали ворота та й вони залишили за собою Югославію, Мадярщину й інших.

З причини сильної сніговиці слялом жінок переложили на черговий день.

Со—ко.

УБРАННЯ І ПАЛЬТА ДО МІРИ

з найліпших безьських матеріалів поручає

ШАПІРА ВУЛ. ЛИЧАКІВСЬКА Ч. 1.

В. Б. ЄЙТС

Ганраган Рудий.

(Продовження).

Жінка господаря прикликала до себе довірену приятельку Бригїду Пурсель і обидві станувши у затінках під оборогом, почали розмовляти про ту пару, в якій раз-у-раз блискали очі. Господиня казала:

— Кілько-ж то він дівчат збив з простої дороги, кілько дівочих сердець обдурив своїми темними споминами! Кілько то дівчат перестало через нього ходити до церкви, щити, замітати або втікло з рідної хати, через той його солодкий, хитрущий язичище.

— Це правда, Марино Брієн — відповіла друга — але якби ти прогнала зі своєї хати галеського поета, то багато людей говорили б про це і негарний був то вчинок.

— Як ти могла впустити його сюди?

— По правді, то ти могла його не впустити, бо наша хата те наша власність. Можеш це зробити ще тепер: обдумай щось дотепно, щоб він опинився за дверима, а тоді затрісни їх і засунь засувку. За давніх часів, як поет кинув прокляти на кого, то могло висунити збіжжя і висохнути молоко у коров, але що ти тут боронити свого права і не робиш нікому кривди, то може це тебе мине. Сім років висить такий прокляти у повітрі, але як будеш звати молодого бідним і будеш платити свідченнями, що йому належить, то прокляти кинуть в зем-

5)

лю та в море і розійдеться, або впаде на нього самого за восьмий рік.

— Скажи Бригїдо, як витягнути його за двері, бо бачу, що вже маєш раду на язичі.

— Збери велику вязку сіна, а я зберу другу. Я скажу тобі, що маєш зробити, як сусіди заберуться додому спати, бо і так невдовзі підуть, коли світанок змішається з огнем ватри, що догоряє.

За хвилину Марина Брієн вернулася до хати, де не було вже нікого крім Ганрагана і молоді дівчини при ватрі, де обидвоє розмовляли. Вона несла дві великі вязки сіна під пахою. Одну положила коло дверей і сказала:

— Овене Ганрагане, чи ти не поміг би мені з цих двох вязок скрутити перевесла, бо вітер перекинув оборіг і я хотіла б його направити, заки чоловік вернеться з ярмарку?

— Дуже радо — відповів Ганраган і підійшов до вязки при порозі. Скрутивши шнур на якій півтора метра, подав один кінець Марині Брієн і так почали крутити перевесла. З вязок, що лежали на землі добирали раз-у-раз сіно і Марина віддаювалася на середину хати, а Ганраган до дверей. Перевесла росло, аж ноги поета опинилися на порозі. За якийсь час він стояв уже на порозі. Коли він підійшов до куша, що вже догоряв, тоді господиня тріснула дверима і засунула засув.

— Нехай ворони, круки та шуліки розшматують твоє тіло, нехай дим твоєї пірнучі, аї дихи, нехай твоїм ложем буде розжарений камінь, пекельної ватри! — кричав Ганраган добираючись до дверей.

НАСІННЯ

городові, цвітні і пашні по
найнижчих цінах поручає
Едмунд Рідаль

Львів, Рутонського 3.
356 тел. 204-12 3-5

Англійські способи боротьби з арабами.

ЄРУСАЛИМ. ПАТ. До найновіших способів боротьби з терористичною акцією, яку стосує мандатова (англійська) влада, треба зарахувати: заборону арабам всяких поїздок по краю та взагалі виїзд з місця замешкання, докладна контролі в аптеках та дрогеріях продажі бандажного матеріалу, вкінці особисті ревізії при допомозі електрики. До цього уживають обручів, алучених з батареєю та слухавками, в які ставляють людину. Нормально чути тільки глухий бренькіт, та коли обруч втрапить на металевий предмет, цей бренькіт негайно спинюється. В такий спосіб можна закрити, де є револьвери, ножі, набой тощо дуже часто перенесені жінками.

— О —

ПРОТИКОМУНІСТИЧНИЙ ПАКТ.

ТОКІО. Як повідомляє агенція Domei, Мадярщина і Манджукуо, які рішили приступити до протикомуністичного пакту, найпізніше в перших днях березня покладуть свої підписи під протоколом, що потверджує їх рішення.

— О —

По широкому світі.

В Ковні підписали 14-го лютого литовсько-радянський торговельний договір, що обов'язуватиме в 1939-му році.

В Різенбургу (Східна Прусія) суд засудив на кару смерті 19-літнього Вальтера Порша за намагання замах на поїзд і за засідки на самоходи з метою грабунку.

Кардинал Ініцер з Відня виїхав до Риму, щоби взяти участь у конклаве.

Через Геную переїхав до Риму з Гібральтару севільський єпископ кардинал Падро Сегуа Саєнсі.

Шеф штабу німецької армії ген. Люге відлетів літаком з Венеції до Німеччини.

Бельгійський посол у Бухаресті барон Гютав Гійом умер у середу рано на удар серця. Мав 54 роки.

Голяндська королева Вільгельміна відізна в кінці травня ц. р. бельгійського короля Леопольда.

Недалеко від Будапешту трапилася в середу рано катастрофа з військовим мисливським літаком. Пілот поручник згинув на місці.

— Ціле наше щастя в таку ніч — сказати до доньки — що на порозі були розкладені цвіти, а галузь рябини аплетена у стріху! Накінець Ганраган перестав добуватися і чути було його кроки, як змовкали на дорозі.

Він ішов у напрямку моря, а коли зійшов на бережку, його гнів перейшов у жалість і смуток. Безлік думок і почувань клубилося в ньому. Зупинився над самою водою і сіпав каменючі, почав вимахувати рукою і щось співувати. Шукав розради у музиці та віршах. Як не один галеський поет, він мав велику славу віршуна як композитора. Складав поезію та музику до твору „Крутити перевесла“. Сірі постаті напів доглянені, напів відчужені, почали збиратися довкола нього і прохажувалися по морі.

Перевесла Сьоми Терпін переминувся і його уяві у великого зміна, що обняв його тітисну, аж поки ті його злої не охопили і землю і ціле небо так, що зорі виглядали в відблиск зміної шкіри. Устав і пішов хитаво берегом моря. І адалася йому, що всі постаті почали тепер співати:

— Горі тому, хто відкидає любов і жінку. Дай, бо не знайде потіхи у любові жінки. Ева. Вогонь зананував у його серці. Прокинувся його, проженить його!

Після цього Ганраган почав працювати на полі, виконуючи якнайкращу роботу в районі господарів. На висілах і лещатах ставали всілякі історії.

— О —

випли, що відносини того краю вимагають окремого автономного статуту, та що польський уряд прийняв на себе відповідні зобов'язання. Пригадуємо, що польський сейм у 1922. р. прийняв закон про введінську автономію для Львівщини, Тернопільщини і Станіславщини, який продовжував (голоси: Нам не треба того закону), є це закон Сейму і треба його шанувати... — який створював національні курії і з правом свободного завідування справами поодиноких національностей і з правом накладати податки на свої потреби. Пригадуємо врешті, що 9 жовтня 1931. р. польські соціалістичні посли внесли до Сейму законопроект територіальної автономії для згаданих воєвідств, Волині і частини Полісся, з окремим сеймом та урядом. Домагання автономії... (Голос: Це соціалісти). Але, пане посло, хіба не під впливом чужих агентур. (Голос: Не виключене). Я про це не знаю... Домагання територіальної автономії для земель з більшістю українського насе-

лення підносила УПР також у 1923. р., опісля гсворили про нього українські посли в черговій парламентарній каденції. Наші домагання не перестали з якихнебудь негативних мотивів у відношенні до Польської Держави.

Під впливом зросту означених політичних доктрин виробилися у польській політичній думці постулати абсолютистичної держави, одначе цим домаганням заперечує дійсність. На південних і східних землях живе в компактній масі українське населення, що має там чисельну перевагу. Є це нарід із спільною історичною традицією, спільною культурою і спільним духовним життям. (Вереск). Підкреслюємо з цілим натиском, що наші кермує мета і рація під кожним оглядом позитивна і конструктивна. Тому й будемо боротися за реалізацію того нашого домагання, глибоко переконані, що в той спосіб найкраще служимо справі нашого народу. (Оплески на українських лавах).

— о —

ЯКІСТЬ РІШАЄ! Прецизія виконання і тривалість конструкції запевнюють першенство машинам до писання марки ЕРІКА і ІДЕАЛЬ.

Генеральне
представництво
і продаж

ЮЛІАН ЛОМАГА

Львів, вул. ВАЛОВА 11

ТЕЛ. 228-70.

НАРЕШТІ НА ФІС-І СНІГ.

Законане, 14. II. 1939.

Коли пині мешканці Законаного пробудилися зі сну, з бурливою радістю повискакували з ліжок. Вулиці були покриті пухким снігом, а крім того новий сніг летів наче манна з неба. Тому не диво, що адовж траси слялому зібралось рекордове число видців (к. 15 тисяч). Одначе деякі почали нарікати, що вибравшись на слялом, бо зірвалася метелиця, що в неможливий спосіб ліпила очі та сильний і дошкульний вітер вдирався куди міг під теплий одяг.

Слялом відбувся на Калатівках. Сніг був під сподом замерзлий, місцями зовсім зледоватілий, зверху тоненька верства нового пуху. Різними підносу к. 300 м. на 1.200 м. довжини. З причини зовсім нових снігових умовин, старт визначений на год. 10-ту відбувся з півторогодинним опізнєнням. Перемерзла публіка з нетерплячкою голосними окликами домагалась прискінення старту. Організатори змагань, як лиш могли успокоювали публіку, вкінці навіть просили власників буфету, щоб вони рівносно між публіку гарячі напінки.

На першуну слялому витипували мистця світа Лянчнера, який прийшов аж пятий. Важко сказати, які були причини його нещастя. Недарю Лянчнер потовкся підчас тренінгу пе-

ред змаганнями в Німеччині, тому теж можливо, що перерва в тренінгу зробила своє. Одначе стилева перемога у зїзді веліла типувати його як спеціаліста слялому на мистця. І справді Лянчнер їхав дуже гарно й дуже добре. Шож, коли його суперники їхали ще ліпше, справді фантастично їхав переможець Ромінгер, який здобув кілька секунд переваги (ок. 3) над другим Єневайном. Перша пята їхала пливко й еластично, крізь ворота просмикувалися змагуни мов вужі. Трасу переїхали змагуни двічі.

Ромінгер, який у зїздовім бізї заняв щойно 11. місце, завдяки великій перевазі у сляломі, опинився в альпейській комбінації аж на 3. місці.

Польські змагуни були одні з тих, які найбільше перевертали ворота та й вони залишили за собою Югославію, Мадярщину й інших. З причини сильної сніговиці слялом жінок переложили на черговий день.

Со—ко.

УВРАННЯ І ПАЛЬТА ДО МІРН

а найліпших бельєських матеріалів поручає

ШАПІРА

вул. Личаківська ч. 1.

В. В. ЄИТС.

Ганраган Рудий.

(Продовження).

Жінка господаря прикликала до себе довірену приятельку Бригіду. Пурсель і обидві станувши у затінках під оборогом, почали розмовляти про ту пару, в якій раз-у-раз блискали очі. Господиня казала:

— Кілько-ж то він дівчат збив з простої дороги, кілько дівочих сердець обдурив своїми темними споминами! Кілько то дівчат перестало через нього ходити до церкви, шити, замітати або втікло з рідної хати, через той його солодкий, хитрущий язичище.

— Це правда, Мариню Бріен — відповіла друга — але якби ти прогнала зі своєї хати гальського поета, то багато людей говорили б про це і негарний був би вчинок.

— Як я могла випустити його сюди?

— Попробуй, то ти могла його не випустити, бо наша хата то наша власність. Можеш це зробити ще тепер: обдумай щось дотепно, щоб він опинився за дверима, а тоді затрісни їх і засунь засушку. За давніх часів, як поет кинув прокляти на кого, то могло висунити обидві висохнути молоко у коров, але що ти тут боронити свого права і не робиш нікому кривди, то може це тебе мине. Сім років висить такий прокляти у повітрі, але як будеш давати злощастно бідим і будеш платити священникові, що йому належить, то прокляти всяке в зем-

лю та в море і розійдеться, або впаде на нього самого за восьмий рік.

— Скажи Бригідо, як витягнути його за двері, бо бачу, що вже маеш раду на язичі.

— Збери велику вязку сіна, а я зберу другу. Я скажу тобі, що маеш зробити, як сусіди заберуться додому спати, бо і так невдовзі підуть, коли світанок змішається з огнем ватри, що догорає.

За хвилину Мариню Бріен вернулася до хати, де не було вже нікого крім Ганрагана і молодого дівчини при ватрі, де обидвоє розмовляли. Вона несла дві великі вязки сіна під пахою. Одну положила коло дверей і сказала:

— Овене Ганрагане, чи ти не поміг би мені з цих двох вязок скрутити перевесла, бо втер перекинув оборіг і я хотіла б його направити, заки чоловік вернеться з ярмарку?

— Дуже радо — відповів Ганраган і підійшов до вязки при порозі. Скрутивши шнур на які півтора метра, подав один кінець Марині Бріен і так почали крутити перевесла. З вязок, що лежали на землі добирали раз-у-раз сіно і Мариню віддалялася на середину хати, а Ганраган до дверей. Перевесла росло, аж новий поета опинилися на порозі. За якийсь час він стояв уже на порозі. Коли він підійшов до куша, що вже догоряв, тоді господиня тріснула дверима і засунула засушку.

— Нехай ворони, круки та шуліки розшматують твоє тіло, нехай душу твою пірвуть алі духи, нехай твоїм ложем буде розжарений камінь, пекольної ватри! — кричав Ганраган люблячись до дверей.

НАСІННЯ
городові, цвітоті і пашні по
найнижчих цінах поручає
Едмунд Ріаль
Львів, Рутівського 3.
356 тел. 204-12 3-5

Англі йські способи боротьби з арабами.

ЄРУСАЛИМ. ПАТ. До найновіших способів боротьби з терористичною акцією, яку стосує мандатова (англійська) влада, треба зарахувати: заборону арабам всяких поїздок по краю та взагалі виїзд з місця замешкання, докладна контролі в аптеках та дрогеріях щодо бандажного матеріалу, вкінці особисті ревізії при допомозі електрики. До цього уживають оброчів, злучених з батареєю та слухавками, в які ставляють людину. Нормально чути тільки глухий бренькіт, та коли оброч натрапить на металений предмет, цей бренькіт негайно спинюється. В такий спосіб можна вкрити, де є револьвери, ножі, набой тощо дуже часто перенесені жінками.

— о —

ПРОТИКОМУНІСТИЧНИЙ ПАКТ.

ТОКІО. Як повідомляє агенція Domei, Мадярщина і Манджукіа, які рішили приступати до протикомуністичного пакту, найпізніше в перших днях березня покладуть свої підписи під протоколом, що потверджує їх рішення.

— о —

По широкому світі.

В Ковні підписали 14-го лютого литовсько-совітський торговельний договір, що обов'язує ватиме в 1939-му році.

В Різенбургу (Східна Прусія) суд засудив на кару смерті 19-літнього Вальтера Порша за намагання змах на поїзд і за засідки на самоходи з метою грабунку.

Кардинал Імціцер з Відня виїхав до Риму, щоб взяти участь у конкляве.

Через Геную переїхав до Риму з Гібральтеру севільський єпископ кардинал Педро Сатур Саенс.

Шеф штабу німецької армії ген. Люде відлетів літаком з Венеції до Німеччини.

Бельгійський посол у Бухаресті барон Гютав Гійом умер в середу рано на удар серця. Має 54 роки.

Голландська королева Вільгельміна відіде в кінці травня ц. р. бельгійського короля Леопольда.

Недалеко від Будапешту трапилася в середу рано катастрофа з військовим мистецьким літаком. Пілот поручник згинув на місці.

— Ціле наше щастя в таку ніч — сказати мати до доньки — що на порозі були розквітні цвіти, а галузь рябини вплетена у стріку!

Накінєць Ганраган перестав добиватися і чути було його кроки, як змювали на дорозі.

Він ішов у напрямку моря, а коли зійшов на побережжя, його гнів перейшов у глибокий смуток. Безлік думок і почувань клубилися в ньому. Зупинився над самою водою і щось віскаменючі, почав вимахувати рукою і щось співавати. Шукав розваги у музиці та віршах. Як не один гальський поет, він мав немалу славу віршуна як композитора. Складав поезію та музику до твору „Крутити перевесла“. Сірі постаті напів доглянені, напів відухі, обчачили збиратися довкола нього і прохажуватися по морі.

Перевесла Сьоми Терпін перемілювали його уяві у великого змія, що обвив його в тиснув, аж поки ті його зовні не охопили всю землю і ціле небо так, що зорі виглядали як відблиск зміїної шкіри. Устав і пішов ховатися по берегом моря і алавалось йому, що ті постаті почали тепер співати:

— Горе тому, хто відкидає любов до тебе, Дана, бо не знайде потіхи у любові до тебе. Еви. Вогонь запанував у його серці. Промінь його, проженіть його!

Після цього Ганраган помандрував до ніч, виконуючи якнайгіршу роботу в житті господарів. На весіллях і вечоринках співав усілякі історії

(Далі буде)

Економічний огляд.

Після зміни статуту Банку Польського.

Нові засади валютної і кредитової політики.

I.

В попередньому „Ек. Огляді“ заповіли ми поворот до теми реформи грошової політики в Польщі. Тоді, коли ми цю справу реферували, була вона шойно рішенням Ради Банку Польського. Сьогодні за нами вже й ухвали загальних зборів акціонерів Банку Польського, які змінили його статут згідно з пропозицією Ради.

Пригляньмося наперед у чому містяться зміни статуту емісійної установи:

1) Емісія банкнотів і їх покриття.

Арт. 52. статуту впровадив реверсійну левину, бо поділив грошовий обіг на дві партії: на одну, яка не буде мати ніякого покриття в золоті (т. зв. фідучіарна емісія в розмірі 800 мільйонів злот., а за дозволом міністра скарбу в розмірі найбільше до 1,200 мільйонів злот.) і на другу, яка матиме покриття в золоті на 40% (досі було 30% згідно з пол. артикулом статуту 51).

Давний статут розрізняв ще покриття злотом і т. зв. банкове покриття обігу банкнотів. Арт. 51 в новому статуті передбачує, що загальна квота банкнотів і негайно платних зобов'язань має мати покриття в ось-тактих активах: золоті в монетах і штабах, заграничні гроші і девізи, польські срібні монети і бильон, векселі, варранти, чеки, купони вартісних паперів, позички, забезпечені заставом, скарбові білети, процентні папери, довг державного скарбу з титулу кредитів, про які мова нижче (до арт. 55.).

2) Вимінність банкнотів на золото і девізи.

Арт. 47. пристосував засаду вимінності банкнотів на золото і девізи до фактичного і правного стану, який є тепер у валютній ділянці. Діло в тому, що припис, що його містив старий статут, вимінювати банкноти на заграничні чеки в валюті вимінній на золото, став неактуальний. Таких валют, крім бельг, тепер нема. Також обов'язуючі девізи приписи спричинили konieczність нової редакції арт. 47.

3) Кредити для державного скарбу.

Такі кредити, згідно з новим арт. 55, є: а) безвідсотковий кредит до 150 мільйонів злот. з твердого рахунку (досі було до 100 мільйонів);

б) амортизаційний 3-відсотковий кредит до 515 мільйонів злот. для консолідації деяких кредитів, що їх дістали від Банку Польського державні банки від 1931. р. досі. Цей кредит може бути з твердого рахунку або покритий в цілому чи в частині державними облігами, чи пак облігами державних залізниць і дорожнього фонду до висоти 188 мільйонів злот., гарантованими державою.

Згаданий артикул не допускає ніяких інших кредитових операцій з державою, поза вже названими.

4) Емісійний привілей.

Арт. 46. продовжує емісійний привілей Банку П. до кінця 1954. р. (був до 1944. р.).

5) Чинності Банку Польського.

Іх треба було пристосувати до підвищених змін з уваги на зменшення векселевого портфелю внаслідок консолідації державних довгів окреслення висоти деяких банкових операцій Б. П. змінено з відсоткового (у відношенні до вартості векселів у портфелю) на абсолютні цифри. Льомбардова стопа відсоткова має бути відтепер вища на 1/4% від дисконтової, а не на 1%, як було досі. Загальна сума дисконтованих скарбових білетів не може перевищити 400 мільйонів злот. (Тут зауважимо, що міністерство скарбу підвищило недавно максимальну границю емісії скарбових білетів з 471 до 490 мільйонів злот.). Хліборобські векселі, забезпечені заставом (реєстровий і зачетовий кредит) можуть мати 9-місячний речиний платності.

Деякі операції, як неактуальні, скреслено взагалі зі статуту.

6) Акції і права акціонерів.

Іменні акції будуть тепер у збірних відтинках щонайменше 10 (досі 25 акцій). Акції на подання можна буде за згодою президента Банку замінити на іменні. На заг. зборах Банку голос має вже посідач 10 акцій (досі 25). Один акціонер може мати найбільше 1000 голосів (досі 500). Акції, дивіденди і супердивіденди не підлягають податкам.

7) Інші зміни.

Дотичать вони в першу чергу поділу чистого зиску, уділу в ньому державного скарбу вже після признання акціонерам дивіденди 6% (досі 8%), створення резерви на виплату дивіденди. Знесено дальше становище віцепрезидента Банку П. Свої відділи може Банк освоювати і ліквідувати дальше тільки за згодою міністра скарбу, зате т. зв. „заступства“ не будуть потребувати відтепер цієї згоди.

Ось суттєві і важливі зміни, що їх викazuje новий статут центральної банкової установи в Польщі, якої валютарна і кредитова політика має величезний вплив на господарські процеси в державі. Правда — ці зміни будуть зовсім актуальні, коли добудуть затвердження законодатної влади і будуть проголошені в Деннику Законів. Та на ці дальші правні моменти можна дивитись уже тільки як на правні вимоги, що нічого в мерітум справи не змінять.

Причини і суть цих змін у статуті Б. П. вимагає ближчого розглянення, якому присвятимо черговий уступ.

Н—вич.

ВАРШАВА—МОСКВА.

Польсько-радянський торгівельний договір. — Відновлення „Совпульту“ у Варшаві. — Протиукраїнські тенденції.

Господарські переговори Польщі зі СРСРом ось-ось будуть покінчені. Може навіть ратифіковано з цим часом істотною поправкою до угоди про усталення зв'язків у Москві. Торговельний договір між Польщею і СРСР розрахований на засади розрахунку і ліквідації найбільшого управління, допуску обороту для обох контрагентів до висоти 150 мільйонів злот. у валюті і довозу валютно-фінансових вимог (1/3), валютно-фінансових вимог (1/3). Привозити буде з СРСР сировину, руду, бавовну, тютюн, футра, тощо.

Повинна бути, що у Варшаві або відновити „Совпульт“ (Совпульт), або покласти до життя подібну інституцію з польсько-радянським капіталом.

Повинна бути варто згадати замітку передової статті „Ц. Газети Галицької“ з 18. грудня м. р., яка нагадує, що „Старі — відвічні великодержавні шпигуни“ і яка підготувала настрої для польсько-радянської торгівельної (чи тільки?) співпраці. Для нас ця стаття була своїм гострим протиукраїнським вісником. Після цього вступу про те, не то Польща була краєм шпигунів і діалам суттєвим на Русі і Литві та як то Німеччина отримала Польщу вже тоді в такій подорожній. Навіть і Жилинський „статус підданства“ в „Варшаві“. Автор Тадей Гавчинський писав далі ось-ось:

„Відомо, що доходить до нас з Закарпатської України (в ориг. Русь), окремлення українських земель — не те саме, що колись пролягло у давніх часах після розтягнення впливу Німеччини на Чехію й Угорщину. Польща в минулому не мала на жаль утримати у своїй руці як культурного впливу, але дороги на схід. Ту саму боротьбу веде вона і тепер. Освітлення собі П. — не значить окреслити нашу валюту землеробському піл, не означає віддати (імає, з ім'ям якого наріз може зобов'язатися на той потрібний парт. П. означає тепер навіть опільну мову з історичною репрезентативі українці. Не забуваймо, що і сьогодні, як і перекі стійким польським особа може і повинна проминати на ці особлість прощати від Ладного Океану до Каспійського Моря. від Східного Океану до Чорного Моря.“

Дальше йде вже мова про господарську співпрацю з більшовицями, при чому автор нарікає, що польські торговельні до неї підготували, молоді не вчиться розуміти мови, а старі в забувають, як і забувають класичні російські ринки збуту, яких колись були важливими зв'язками.

Ось замітка до цієї статті, яка саме є не утиском і в аргументі своїй виступає в Варшаві погляд „Совпульту“.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА.

СУМНЕ, АЛЕ ПРАВДИВЕ. — З ВРАНИНЬ У ХУСТІ.

Харківський тижневик „Далній Схід“ помістив у т. 3, з 20 січня допис із Хусту п. п. „Української Клепайки“. Представлені там враження проїжджого до Хусту. Поміж гарячих вражень, є отаманство і погані. До останніх належить факт, що все господарство є в жахливих ротах. Ось уривок зі статті:

„Мандрівати їде зупинив і титан виліски тремити. „Торговець ласонами“, „Торговець цукрами й папером“, „Муха, хліб, петлю“, „Зрозуміли і добрі слова. Шкода лише, що під ними перелічено стільки такі привілеї: Грошівка, Поштер, Майна і т. ін. Українці ті звуки не зовсім настять слух. Хоча він бачить щось айвно варто уваги. Якийсь сіль будинок, хазарка та ресторан. Нема. Пити кажу — до жидів, йти — до жидів. Купити хустинку до носа — також до жидів. Може хіба купити кальшів в тесній фірмі Бей, які — до речі — тут майже необхідні.“

Дай Боже, щоб і з того тижневику виключалися Карпатська Україна.

ТЕХНІЧНІ І ФІНАНСОВІ ПИТАННЯ БУДІВНИЦТВА

Повинно було за дотий журналу „Технічні Вісти“, присвяченого головно технічній і фінансовій питанням будівництва у лас, українців. В числі поділів статті на цю тему: інж. А. Міллер, інж. Р. Бейленц, інж. О. Галуха, м-р М. Богун, м-р В. Дутко, 6-ше 2 статті без подальшої авторів.

3 нашої кооперації.

ПРЕМІЙНІ ВИПАДКИ ОЩАДНОСТІ В БАНКУ „ДНІСТЕР“.

Кооперативний Банк „Дністер“ завіз у себе від вілдох хіт т. за премійні випадки ощадності, які і дуже добре пропагандують ощадність. Власники премійних книжечок крім зазначеної відсотків від збереженого на ощадності капіталу можуть одержати премії у висоті від 25—100 злот., якщо виконують зазначені у правилу умови. Головною умовою правилника є те, що щадник мусть ошадити свою ошадність правильно щомісяць у тій самій висоті, не змінюючи її щільні рік. Такий спосіб ошадності працює до систематичного зменшення вкладок і до постійного підвищення.

ДОПОМОГА КООПЕРАЦІЇ РІДНІЙ ШКОЛІ В 1937/38 Р.

Звітомлення Управи „Р. Ш.“ за час від 1. вересня 1937 до 31. серпня 1938 р. свідчать, що з цим часі „Рідна Школа“ одержала допомогу від кооперативів у висоті 49,814 злот. 17 сент. а від кооперативів працівників зругло 10,000 злот. Це збіглося з даними звіту, бо кооператив „Р. Ш.“ в Бучачі, Жидичеві, Герленці, Косові, Мостиськах, Рахотці, Томачі та в Турці ще не надіслали своїх звітомлень.

3 нових видань.

С. Бревко — Л. Крушельницька: ТРИКОТАРСЬКИЙ ПІДРУЧНИК, Львів 1939, стор. 44. Видання кооп. „Вогні“. Ціна 1.50 злот.

Це книжечка, якої рецепція повинна посприяти радше на „Життєві Остеріж“. Трикотарство — нем звична жіночка, одна з практичних ділянок, у якій воно впливає свій талок, свою фантазію і свою трудовийність. Але разом із тим трикотарство відома і оберт економіка, зокрема вищої — української, як справа доцільного використання сил — зосн. ретельності в її продукції, перетворення її в готові вироби, що з великою користю можуть заступити на замість браку різного текстильного промислу, поминати вже такі справи, як поборювання безробіття, тощо.

Трикотарство тепер дуже в моді. Проте не можна сказати, щоб ми не галузі виробництва але ок-тис розбудували. Те, що вже істнує, німа йме, як серпні, навіть дуже серпні позитки. В найбільшій підприє-мстві маємо взагалі тільки два: Тривола у Станіславові і машинну робітню Остеріжів у Львові. Тому й наші громадянки і громадяни зацікавлені в культурі знаннях трикотарських крамелів, що благодать багатостітків козаками в оферунта багатий вибір, повалили суні відкрити у чужі руки, засобишність там потрібніми товаришами. А провінц трикотарство може зовсім перейти в наші руки, коли йде про зменшення потреби різного ринку.

Заходи в цьому напрямі йдуть задовго тям установам, як „Союз Українок“, „Галицький Господар“ та відомо ошадні кооперативні „Вогні“. Вони ведуть зусилля для створення кожній факоні інструкторів і робітниць.

Назва книжечки притягиває тех до зрозуміти трикотарство і факонного виробництва. Можуть вони крім „жінки“ ошадити уступ: Пам'ять, Увага і шифр. Подальші вибори, Поштер хитарів (позитки) і Ласування. Не тільки задовні на короткий сльовачок технічних знань, Чи вони прагали, не барично сльовачи, задовніти не філіалом.

Автори обіцяють (стор. 37) ще дальші зусилля на тему трикотарства.

(4)

ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД.

Після зміни статуту Банку Польського.

Нові засади валютної і кредитової політики.

I.

В попередньому „Ек. Огляді“ заповіли ми повернутися до теми реформи грошової політики в Польщі. Тоді, коли ми що справу реферували, була вона шойно рішенням Ради Банку Польського. Сьогодні за нами вже й ухвали загальних зборів акціонерів Банку Польського, які змінили його статут згідно з пропозицією Ради. Пригляньмося наперед у чому містяться зміни статуту емісійної установи:

1) Емісія банкнотів і їх покриття.

Арт. 52. статуту впроваджує реверсійну повинну, бо поділ грошовий обіг на дві парні: на одну, яка не буде мати ніякого покриття в золоті (т. зв. фідучіарна емісія в розмірі 800 мільярдів злотих, а за дозволом міністра скарбу в розмірі найбільше до 1,200 мільярдів злотих) і на другу, яка матиме покриття в золоті на 40% (досі було 30% згідно з поп. артикулом статуту 51).

Давний статут розрізняв ще покриття золотом і т. зв. банкове покриття обігу банкнотів. Арт. 51 в новому статуті передбачує, що загальна квота банкнотів і негайно платних зобов'язань має мати покриття в ось-тактих активах: золоті в монетах і штабах, заграничні гроші і девізи, польські срібні монети і білони, векселі, варанти, чеки, купони вартісних паперів, позички, забезпечені заставом, скарбові білети, / процентові папери, довг державного скарбу з титулу кредитів, про які мова нижче (до арт. 55.).

2) Вимінність банкнотів на золото і девізи.

Арт. 47. пристосував засаду вимінності банкнотів на золото і девізи до фактичного і правового стану, який є тепер у валютній ділянці. Діло в тому, що припис, що його містив старий статут, вимінювати банкноти на заграничні чеки в валюті вимінній на золото, став неактуальний. Таких валют, крім бельги, тепер нема. Також обов'язуючі девізові приписи спричинили konieczність нової редакції арт. 47.

3) Кредити для державного скарбу.

Такі кредити, згідно з новим арт. 55, є: а) безвідсотковий кредит до 150 мільярдів злотих; б) амортизаційний 3-відсотковий кредит до 515 мільярдів злотих для консолідації деяких кредитів, що їх дістали від Банку Польського державні банки від 1931. р. досі. Цей кредит може бути з отвертого рахунку або покритий в цілому чи в частині державними облигами, чи пак облигами державних залізниць і дорожнього фонду до висоти 188 мільярдів злотих, гарантованими державою.

Згаданий артикул не допускає ніяких інших кредитових операцій з державою, поза вище названими.

4) Емісійний привілей.

Арт. 46. продовжує емісійний привілей Банку П. до кінця 1954. р. (був до 1944. р.).

5) Чинності Банку Польського

Іх треба було пристосувати до нових змін з уваги на зменшення векселевого портфелю внаслідок консолідації державних довгів окреслення висоти деяких банкових операцій Б. П. змінено з відсоткового (у відношенні до вартості векселів у портфелю) на абсолютні цифри. Льомбардова стопа відсоткова має бути відтепер вища на 1/4% від дисконтової, а не на 1%, як було досі. Загальна сума дисконтованих скарбових білетів не може перевищувати 400 мільярдів злотих. (Тут зауважимо, що міністерство скарбу підвищило недавно максимальну границю емісії скарбових білетів з 471 до 490 мільярдів злотих). Хліборобські векселі, забезпечені заставом (реєстровий і зачетовий кредит) можуть мати 9-місячні речини платності.

Деякі операції, як неактуальні, скреслено взагалі зі статуту.

6) Акції і права акціонерів.

Іменні акції будуть тепер у збірних відтинках щонайменше 10 (досі 25 акцій). Акції на подання можна буде за згодою президента Банку замінити на іменні. На заг. зборах Банку голос має вже посідач 10 акцій (досі 25). Один акціонер може мати найбільше 1000 голосів (досі 500). Акції, дивіденди і супердивіденди не підлягають податкам.

7) Інші зміни.

Дотичать вони в першу чергу поділу чистого зиску, уділу в ньому державного скарбу вже після признання акціонерам дивіденди 6% (досі 8%), створення резерви на виплату дивіденди. Знесено дальше становище віцепрезидента Банку П. Своє відділення може Банк освоювати і ліквідувати дальше тільки за згодою міністра скарбу, зате т. зв. „заступства“ не будуть потребувати відтепер цієї згоди.

Ось суттєві і важливі зміни, що їх виказує новий статут центральної банкової установи в Польщі, якої валютарна і кредитова політика має величезний вплив на господарські процеси в державі. Правда — ці зміни будуть зовсім актуальні, коли добудуть затвердження законодавчої влади і будуть проголошені в Деннику Законів. Та на ці дальші правні моменти можна дивитися уже тільки як на правні вимоги, що нічого в мерітум справи не змінять.

Причини і суть цих змін у статуті Б. П. вимагає ближчого розглянення, якому присвячимо черговий уступ.

Н—вич.

ВАРШАВА—МОСКВА.

Польсько-світський торговельний договір. — Відновлення „Совпульторгу“ у Варшаві. — Протиукраїнські тенденції.

Господарські переговори Польщі зі Світами ось-ось будуть покінчені. Може навіть рівночасно з цим загальною нотаткою поширяться вже телеграми про успішне закінчення розмов у Москві. Торговельний договір оснований на засаді розрахунку і класуванні найбільшого упрощення, допускає оборот для обох контрагентів до висоти 150 мільярдів злотих і доволі вільно. Польща ввозитиме вугілля (1/3), волоконні вироби (1/3) і інші промислові речі (1/3). Привозити буде в СССР нагасову руду, базову, тютюн, фудра, тощо.

Повідає вістка, що у Варшаві або відновить давній, ліквідований колись „Совпульторг“, або покласть до життя подібну інституцію з польсько-світським капіталом.

При цій нагоді варто згадати замітку передової статті „Д. Гавоти Гавалюс-ої“ з 13. грудня м. р., яка починалась п. я. „Старі — відвічні великодержавні шляхи“ і яка підготувала настрій для польсько-світської економічної (чи тільки?) співпраці. Для нас ця стаття цікава своїм госям протиукраїнським настроєм. Після цього вступу про те, що то Польща була врані сибірою і діалом суттєвими на Русі і Литву та як то Німеччина ставала Польщу вже тоді з тими положеннями, а Навікаймо і Хмельницький „слухали підпості від шведів“, автор Тадей Гаринський пише дальше ось-ось:

„Відома, що доходить до нас з Закарпатської України (як ориг. Русь), свідчення українських посольств — це те саме, що колись провадилося у давніх часах після розтягнення впливу Німеччини на Чехію й Угорщину. Польща в минулому не зміла на жаль утримати у своїй руці ані культурного впливу, ані дороги на схід. Ту саму боротьбу веде вона й тепер. Оскаржувати собі П. — це значить окреслити нашу велику великодержавну ціль, не означає відкрити (згодя, в ім'я якого народ може зобов'язуватися на той потрібний гарт. Це означає тепер вийти опільку мову з історичною Руссю, якої ідеали неслучайно (бачимо) хочуть сьогоднішні репресентанти українці. Не забуваймо, що і сьогодні, як і перед століттями польська свобода може і повинна проминувати на ці невідомі простори від Ладового Океану по Каспійське Море, від Океанічного Океану по Чорне Море.“

Дальше вже вже мова про господарську співпрацю з більшовиками, при чому автор нарікає, що польські цорарі менше до неї підготували, молоді не вчать російської мови, а старі її забувають, як і забувають класичні російські романи збуту, яких колись були найкращими знайомими.

Ось закінчує цю статтю, яка саме є на українській мові в анталі нашого в. Варшаві новий „Совпульторг“.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА.

СУМНЕ, АЛЕ ПРАВДИВЕ. — З ВРАЖІНЬ У ХУСТІ.

Харківський тиждень „Далесей Сізі“ помістив у т. 3, з 20 січня лише й Хусту п. н. „Український Ілюндай“. Прозодикомі той країнний притяжого до Хусту. Поміж гарними враженнями, є очевидно і погані. До останніх належить факт, що все господарство є в жахливому руху. Ось уривок зі статті:

„Мандрівник іде по вулиці і чує: вийшли вранішній. „Торговля засохла“, „Торговля кинута в папером“, „Мука, хліб, печиво“. Врозда і добрі слова. Школа лише, що під ними переважає стога такі притяжого: Грошефільд, Покпер, Майна і т. ін. Українські ті звуки не зовсім пають слух. Хоча він багатию шось дівом варту уваги. Якийсь свій будинок, хазарку чи ресторан. Нема, Пить каву — до жиди, Йогі — до жиди. Купити хустину до носа — також до жиди. Можна хіба купити калюші в часелі фіомі Веси, які — до речі — тут майже необхідні.“

Дай Боже, щоб і з того чимсьорше викинувалось Карпатська Україна.

ТЕХНІЧНІ І ФІНАНСОВІ ПИТАННЯ БУДІВНИЦТВА.

Повідає щось за дотий журналу „Технічні Вісти“, присвяченого головню технічним і фінансовим питанням будівництва у нас, українців. В тій допоміжній статті на цю тему: інж. А. Міхалюк, інж. Р. Велювчак, інж. О. Галатий, м.р. М. Вогун, м.р. Б. Дутка, 6 ме 2 статті без подання авторів.

З нашої кооперації.

ПРЕМІЙНІ ВКЛАДКИ ОЩАДНОСТІ В БАНКУ „ДНІСТЕР“.

Кооперативний Банк „Дністер“ завіз у себе від кількох літ т. зв. премійні вклади ощадності, які є дуже доброю пропагандою ощадності. Власники премійних книжечок крім зазначеної відсотків від вложеного на ощадність капіталу можуть одержати премії у висоті від 25—100 злотих, якщо виконуватимуть умови, правильно щомісяця у тій самій висоті, як закладають її щомісяця. Такий спосіб ощадності працює до систематичного вношення вкладів і до постійного підняття.

ДОПОМОГА КООПЕРАЦІЇ РІДНІЙ ШКОЛІ В 1937/38 Р.

Звідомами Управ. „Р. III“ за час від 1. вересня 1937 до 31. серпня 1938 р. стверджує, що з цим часі „Рідна Школа“ одержала допомогу від кооперативів у висоті 48,214 злотих, 17 коп., а від кооперативних працівників кругло 10,000 злотих. Це зіставлення датила нагода, бо повістою управ. „Р. III“ в Бучачі, Жидичеві, Городищі, Косові, Мостиськах, Радекові, Томашіві та в Турці ще не надіслали своїх звідомаць.

З нових видань.

С. Бревко — Л. Коушельницька: ТРИКОТАРСЬКИЙ ПІДРУЧНИК, Львів 1939, стор. 44. Вилання кооп. „Вогні“. Ціна 1.50 злотих.

Це книжечка, якої рецензія повинна позитивно радше на „Жіночій Стороні“. Трикотарство — це велика справа, одна з практичних ділянок у нашій економіці, одна з практичних ділянок у нашій економіці. Але разом із тим трикотарство входить в обов'язок економіки, зокрема нашої — української, як окрема допоміжна виробничого сировини — вовни, готовності з її продукції, перетворення її в готові вироби, що з великою користю можуть заступити нам частинно брак рідного текстильного промислу, поміжючи вже такі справи, як одержання безробіття, тощо.

Трикотарство тежор дуже в моді. Проте не можна сказати, щоб ми що галузь виробництва вже ось-так розбудували. Те, що вже існує, ніщо інше, як скромні, хоча і дуже скромні початки. З найбільших підприємств маємо загалі тільки два: Трикота у Станіславові і машинну робітню Огородників у Львові. Тому й наші громадянки і громадяни задоволені в теперішній часі чужих трикотарських виробів, що благодать багатства дістануться й одержуть багатий вибір, шовковий суїм зіп'яють у чужі руки, засобом яких тим потрібним ми товарами. А пропав трикотарство може зовсім перейти в чужі руки, коли йде про відновлення потрібного ринку.

Важко в цьому напрямі йдуть справляти таким установам, як „Союз Українок“, „Одеський Господар“ та наші основні кооперативні „Вогні“. Вони ведуть курси для отворення кадрів фахових інструкторів і робітників.

Назвавши книжечка призначиться теж до пропаганди трикотарства і фактового виробництва. Містить вона крім „вступу“ ось-такі уступи: Поняття, Уроки і сибі, Валикові вироби, Правила китарів (стигів) і Визначення. На кінці досадний ще короткий словничок технічних висловів. Чи вони призначені, чи беромся судити, залишають на філіальним.

Автори обіцяють (стор. 37) ще дальші книжки на тему трикотарства.

(64)

Сторінка без політики.

Як добираються подружжі пари?

Професор соціології на одному з американських університетів Дж. Кірк Фольсом, автор численних книжок, таких як „Культура і соціальний поступ“ і „Родина“, присвятив недавно цікаву статтю питанню: як молоді люди добирають собі пару, щоб одружитись. Він виходить від такої тези, що і тут, як в економіці, маємо явище попиту та збуту, щось наче торгівля. Кожний, хто закохався і жениться, може собі легко уявити, що якби він знаходився в тому часі чи раніше в іншому місті та краю, то його вибір напевне випав би інакше через іншу знайомість.

Нерівний поділ.

Один із найбільше ненормальних фактів, що є основою подружжя це факт, що на світі (головно у деяких краях чи частинах світу) нема рівного розподілу жінок і чоловіків. У Спол. Державах трохи є більше хлопців, але дівчата відтікають із сіл до містечок і міст, а чоловіки до промислових осередків. В одних місцях при збиранні забагато дівчат, у других хлопців. У багатьох передмістях статистика стверджує 3-ох нежонатих на 4 незаміжні жінки, а у промислових осередках навпаки. У Новій Англії є 89 нежонатих на 100 незаміжніх, а на Північному 125 жінок.

Знижка і завишка.

Статистика зміцнена обсервацією стверджує цікавий закон: там, де є більше жінок — великий відсоток нежонатих чоловіків таки не женяться даючи собі раду зі своєю свободою, тоді як там, де є більше чоловіків майже кожна жінка виходить заміж. З цього можна робити різні філософські висновки. Інше явище таке: у стеїт Каліфорнія чоловіки женяться з жінками нижчими умовою. В інших стеїтах студенти, що покинули університет — часто добирають собі жінки з нижчою чи зовсім низькою освітою, а це рідко буває з жінками, що мають той самий рівень. Подібне явище можна ствердити і в нас: чоловіки не шукають у жінках за освітою і радо „знижуються“ класово, — жінки радо підвищують свій класовий і товариський рівень. Цим треба пояснити собі факт, чому найтяжче вийти заміж жінкам із вищою освітою. Вони звичайно шукають „ще чогось вищого“, а директори, мілонери, диктатори чи навіть полковники звичайно — заняті або теж не хотять занадто „високих“ жінок.

Розум чи інстинкт?

Навіть якби число осіб двох полів було однакове, проблема вибору пари не була б легшою.

Існує романтична теорія, що кожна особа має свою „природну“ єдину пару, яка є десь у світі. Хоч наукові дослідження нічого не знають про це, все ж добре, що молоді люди вірять у таку теорію. Питання в тому: чи при виборі особи для подружжя краще йти за тверезим розумом чи інстинктом. Тут теж наука нічого не вліє. Найкраще — вона каже — перевірити своє романтичне захоплення розсудком. Розсудок не повинен псувати почуття ні ілюзії.

Науковий досвід.

Що каже науковий досвід? Перше, що неправда буцім-то протилежні типи притягають одне одного. Найпевніше добирають собі особу подібного віку (у різних кліматах є різні відхилення), того самого народу, класу, релігії, товариства, інтересу, професії. Добре теж мати подібні фізичні прикмети. Занадто здоровий тип не зможе легко годитися і проводити свій час з недужим, слабим. Дібрані партнери повинні знати свій смак, свої нахили. Такі дрібниці (як декому видається), чи хтось любить усе ясно сказати, чи дискретно промовчувати важливі та другорядні речі бувають причинами перших і найголовніших непорозумінь у подружжі. Американський професор вирахував, що давніше вибір чоловіка чи жінки відбувався зпосеред 5 осіб знайомих, а тепер це число вже зросло на 25 осіб.

Поворот до старої мудрости.

Американки під впливом освіти та книжок почали вимагати від своїх чоловіків чогось більше, як давніше. Цим теж пояснюють частіші розчарування, частіші розводи. Вибір приятеля чи приятельки життя не кінчається в них на першому подружжі. Більша свобода, лекші способи комунікації дають змогу теперішньому поколінню робити „більший вибір“. Щораз частіше бачимо теж явище, що товариші обидвох полів із студій та спільної професії залишаються надалі товаришами, не добираючись у подружжі пари. Саме „товариський“ підхід створює бар'єри, яку дуже важко їм перескочити словами любовного признання. Сучасна молодь потребувала б відновити старі способи зустрічі знайомих — дома, на „неутраляльному“, непрофесійному місці і не виключно на танцях або забавах. У сучасних установах — каже професор Фольсом — потрібна роля давнього „свата“. Так сучасна Америка доходить, після різних наукових дослідів і статистичних табель до селянської мудрости наших предків.

— о —

Драми на кіновій сцені.

Один із паризьких журналів пригадає кілька цікавих випадків, як кінові глядачі забули про те, що оглядають фільм, бо довкола них почали діятись важливі та драматичні сцени. У 1926 р. у паризькому кіні „Імперіаль“ виставляли фільм „Варієте“ з Емілем Яннінгсом та Лією де Путті. У фільмі героїня зраджує гол. героя з якимсь молодцем. Одного вечора, коли фільм вже кінчався, на сцені почули вистріл. Освітили сцену і побачили на партері елегантного пана, що стріляв до себе в серце. Але не смертельно. Його відвратували і він оповів причину свого вчинку. Це був англійський Джимберт Лейг, що пережив родинну трагедію, його жінка покинула його для фільмового артиста Варіка Ворда, саме того, що у фільмі „Варієте“ грав молодого спокусника. Джимберт Лейг ходив кілька разів оглядати „Варієте“, мабуть щоб віднайти в Уордів таємницю, яка відбрала йому жінку. Цей експеримент зовсім розстроїв йому нерви. Характеристичний факт, що Лін де Путті згодом покінчила самогубством, скопивши з III поверху.

Артистка повторює екранову трагедію.

Одна славна китайська фільмова артистка грала завжди трагічні ролі: при кінці фільму кінчала самогубством. Раз вона прийшла до кінця, де саме висвітлювали одну з її ролей: вона несподівано власною грою. У хвилину, коли грала на екрані вбивала собі ніж у серце — вона повторила той самий рух, бо це ж вона

була на екрані. Звідки вона взяла тоді ніж — невідомо. На сцені знайшли її трупа.

Морська хвороба.

В іншому кіні йшла перша славна звукова фільма „Білі тіні“. Одна сцена в ній показує, як виловлюють перли на берегах Індії. Тубильці поринають на дно, зачіпаються за водорості і відривають від скал усякі черепашки. Вони відліхають повітрям, що підіймається вгору дрібненькими срібними пухирцями. У звуковій фільмі переданий бульбик цих пухирців. Виявилось, що деяких слухачів мляло ті звуки чи вид, наче від морської хвороби і вони мусіли виходити зі сцени. Щоб не втратити великої кількості клієнтів, що готові зректись такої приємності, кінорежисерство відразу відірвало це небезпечне місце.

Клемансо протестує.

Паризьке кіно „Маріво“ хотіло раз зробити приємність великому Клемансо, коли він зайшов туди на якусь фільм. Йому призначили окрему ложу. Прем'єр міністрів оглянув фільм до кінця, коли до нього підійшов директор, прохаючи зашистити на ще один „сензаційний додаток“. Тепер на екрані показувалась сцена одного з поведінків Клемансо з його давніх літ. „Тигр“ (так звали Клемансо) так цим обурився, що крикнув на всю сцену: — Відвратіться від мене! Я вас не прощаю. Слухачі на сцені повідали голови від екрану, щоб подивитись на героя фільму живого

Душегубство для коробки сірників.

Французький парох Колен проживав майже весь свій вік — він мав 80 років — у маленькому селі Мюзі, коло м. Ерве. Його двері були завжди відкриті для бідних. На весну минулого року зайшов до нього бурлака Мартен і сказав: „Я голодний“. — Я майже нічого не маю в себе — відповів священник — але дай тобі шматок хліба і 5 су., більше не маю. Мартен узяв хліб і гріш, пішов. А два дні пізніше вернувся зі своїми двома товаришами Лалу і Купіні, щоб перерізати парохів горло бритвою. Вони знали, що він нічого не має і забрали в нього небагато: кілька годинників і коробку сірників. Кілька годин пізніше їх заловили в лісі селяни. Злочинці станули цього тижня перед судом присяжних. На сцені було кілька священників і багато селян, що знали свого пароха та любили його. Предсідник суду повідомляв присяжних, що обвинувачені були засуджені у своєму житті по кількох разів. Бандити звалюють вину один на одного, хоч усі винуваті солідарно: один ударив друга у груди так, що той утратив пам'ять, другий підірвав йому горло ножом, третій тримав руку відкритий ніж. — Чому ви звалюєте на такий осоружний учинок, коли ви знали, що в пароха нема нічого? — Купіні впеває нас, що парох сховав гроші. Із допиту виходить, що один узяв годинник, другий сірники, третій свистяк, що він дістане. Вони сиділи у печері як зацьковані звірі, як самі признаються. Прокуратор домагався кари смерті. Адвокатові вдалося ввєднати для бандитів досмертну милість. Прийняті на сцені селяни почувши про це так обурились, що поліція мусіла боронити засуджених, щоб їх юрба не вбила на місці. Справді важко зрозуміти: кого мають вижити, коли не таких злочинців і чому громадяни має оплачувати довгі роки їжу для таких бандитів, заки вони вмируть у в'язниці або втечуть звідти до нового злочину.

10 мільонів скромного духовного.

Римський суд рішить у найближчих днях, хто має право до 10 мільонів доларів, що переходять на рахунок католицького священника Паскучі в одному американському банку. Паскучі жив у Італії і там умер. Він скромно заробляв і скромно жив. Коли умер усі дізнались, що він залишив своєму сестринкові 200 тис. дол. Та всі здивувались іще більше, коли від політканського консула дістав одного дня від американського банку, що зробити з капиталом 9,800,000 дол. отця Паскучі, що деку вже 25 років на його рахунок. Оця звістка облетіла всю Італію. Всі, що називалися Паскучі почали шукати споріднення з покійним мільонером. За той час і сестринкові Паскучі отримували до мільонного маєтку зростає щораз більше. Ватикан звернувся до папи за увагу. У ватиканській канцелярії стверджують, що перед самою війною о. Паскучі дістав 10 мільонів доларів, щоб він помістив їх в одне закордонному банку. Паскучі записав їх своє ім'я. На яку ціл видали скромному духовному такі гроші і чому він користувався таким незвичайним довіром, не повідомивши, що гроші є на його рахунок, чому ніхто з них не доручили йому такі величезні гроші і чому ними не шукав? — на всі ці питання не мали відповіді у газетах.

Джокеї в вічній сорочці.

Недавно умер в Англії у Лестері 74 р. життя майор Альберт Барнебі, що мав своє життя в неабиякий спортивний розум. У 1890 р. у місті Мелтон Монбей він завоював товариські кіньські перегони при умові, що сьєні на таких умовах: кожен з переможців мусів у довгій вічній сорочці в білий шовковому расовому коні перескочити в білу решку. У цьому змагу взяло участь 20 конюшників. Тільки сімох із них добили до кінця. Решта погубило сорочки, погнало і до кінця не дійшло до комічних сцен. Переможцем став Барнебі, якого аніще товариство не вважало за соромним і скандальним. Тепер з огляду на смерті всі часописи згадують год його великого спортивного успіху, що так зрігав грошей.

ПРИСЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ

Е. Бачинський хоче працювати для рідного українського народу.

ХУСТ. КУП повідомляє: Б. міністр внутрішніх справ Карпатської України в уряді Бродяги, Едмунд Бачинський оголосився учора до прем'єра о. д-ра Волошина на послухання. Е. Бачинський зложив на руки голови карпато-українського уряду сердечні побажання з приводу блискучої перемоги у виборах до союму і висловив побажання співпрацювати з Українським Національним Об'єднанням для кращого майбутнього карпато-українського народу та його держави.

Заява Е. Бачинського, одного з чесніших москвофілів, що не порвала зв'язку з рідним народом, викликала велике враження серед усього громадянства Карпатської України.

Заява Е. Бачинського, одного з чесніших москвофілів, що не порвала зв'язку з рідним народом, викликала велике враження серед усього громадянства Карпатської України.

Плян жидівської еміграції з Німеччини.

ЛОНДОН. Німецькі провозники, що їх привіз з Берліна д-р Рубе у справі зорганізування еміграції жидів з Німеччини, стали вже дуже більш відомі. Згідно з ними пропозиції на візи сугерують, щоб за 5 років емігрувало з Німеччини 150.000 жидів у віці більше 15 років на 250.000 членів їх родин. Лишилося б у той спосіб у Німеччині коло 200.000 жидів у віці до 15 років, яких німецький уряд признає невідбитами до еміграції. Цих 200.000 жидів дістало б більше управління, ніж їх мають тепер. Для сфінансування еміграції 400.000 жидів німецький проект передбачує, щоб 25 відс. то-

го майна, що тепер є в жидівському посіданні, зібрати як окремий еміграційний фонд. Контролю над цим фондом мало б трьох контролерів, двох від німецького уряду, а один — жидовець-арієць, якого визначив би єврейський комітет. Кожен з жидівських емігрантів мав би право взяти зі собою кончею скільки меблів, меншин та акордів, що потрібно до піонерської праці. Німецький уряд погодився б, щоб уже тепер утворити в Німеччині спеціальні табори, в яких жидівські емігранти приготувалися б до своєї майбутньої праці на ріді.

На перегони визнають уряд ген. Франка.

КАРА ЗА СЛУЖБУ ЧЕРВОНИМ.

ДЕБЛІН. Де Валера заявив учора вечором, що Ірландський уряд визнає офіційно еспанський національний уряд у Бургос.

ЛІМА. Уряд Перу рішив навізати дипломатичні зв'язки з Еспанією, виславивши свого представника до Бургосу.

БУРГОС. Міністерство закордонних справ повідомляє, що Союзна Рада швейцарської республіки рішила зіврати дипломатичні зв'язки з урядом Негріна і визнати національний уряд як єдино легальний в Еспанії.

БІЛГОРОД. Тутешні офіційні кола не заперечують, але також не підтверджують вісті про те, що балканська антанта рішила визнати уряд ген. Франка. Ці кола знертають у вісті, що ця вістка остільки передчасна, що

найближче зібрання балканської антанти відбудеться шойно 20. лютого в Бухаресті.

БУРГОС. Уряд ген. Франка вирішив перевести „чистку“ серед урядових адміністрацій, які виконували службу на здобутих в останньому часі республіканських теренах. До відповідальності притягнуто тих урядовців, які служили республіканському уряду і не поборювали його безпосередньо чи посередньо. У зв'язку з цим проголошено закон, який подрібно висловлює всі проступки, за які б, урядовці республіканської влади притягали до відповідальності. Як карі передбачені: усування зі становищ, заборона займати прованні становища, що вимагають довіри, якісні позбавлення права праці в публічній службі раз на завжди.

Не тримайте долярів, інвестиційних позичок та цінних паперів.

Переславте їх в депозит до

ПРОМ-БАНКУ

Львів, ул. Гродзких 1.1. Тел. 292-15 і 200-15.

Охороняйте цінні папери перед крадіжкою, знищенням та довідайтесь про виграш зга. в речонці записують Вам відсотки.

Дальші спроби утворити бельгійський уряд.

БРУКСЕЛЯ. ПАТ. Переговори Пієрлюта у справі утворення нового кабінету натрапили учора пізнім вечором на поважні труднощі з боку ліберальної партії. Запрошені до співпраці ліберальні політики Ясен та фан дер Портен досвідили домагання скликати суд честі для розсуду афери Мартенса. Тому, що Пієрлют відкинув це домагання, ліберальні політики наполягли, що не можуть участі в кабінеті, який твориться. Пієрлют пішов після того до

короля. По відвіданні він заявив, що дальше буде намагати утворити новий уряд, переходячи до деякого порядку над непорозуміннями, що їх викликало іменування Мартенса, яке треба уважати доконаним фактом. Пієрлют залучує утворити есентуально уряд двох партій, що — після анклюдження лібералів — складався б з партій: католицької та соціал-демократичної. Б. міністр Спек заявив готовість бути в новому кабінеті міністром закордонних справ.

Японці вимагають полагоди риболовського договору.

ТОКІО. ПАТ. Міністр закордонних справ Аріса доручив японському амбасадорові в Москві Того якову почати переговори з совітським правитвом у справі риболовського договору і наголосити на спору поагоду цієї справи. В по-

слідних колах твердять, що нові інструкції спричинили голоси посла в парламенті, які домагались розгляду справи риболовського договору з Совітами в часі до 15. березня.

Нова німецька книжка про Україну.

На німецькому книжковому ринку з'явилася нова книжка грузинського автора Максиміліана Пудіна п. н. „Україна“. Книжку, яка відіграє роль у справі розкриття і дій етнографічної карти України, видрукував у своїй видавничій фірмі „Літературна і Діалектна“ в Берліні. На замітку М. Пудіна склався вступне слово Михайла Ан-дрієвича в розвідці, написаній у стилі, який характеризується чіткістю, ясністю та глибокою інтелектуальною зрілістю.

Небаром має бути об'єктивна книжка про Україну відомого знавця Сходу Європи, Акселя Шміта. Коли вжити в рахунок пошуки та склади мекіші ще різних інших німецьких книжок про Україну, як „Україна й національна політика Совітів“, „Українська література на службі своєї нації“, „Карпатська Україна“ і т. д., то можна ствердити радісний факт, що для західноєвропейської інтелігенції в українському справі виробилося і з українського і з німецького боку дуже багато.

(УПС — Берлін.)

КРЕМ
нагіста
В. НАВІДНОГО
судом розглядає
„Судова“

Room Kallina № 2
(Судовий)
платити перу
переводити перед
засіданням
і їх урядом.

Веспонім у Кесі

МЕМОРІАЛ СІРІЙСЬКОГО УРЯДУ.

ДАМАСК. Сирійський уряд вручив заступникові високого французького комісара меморіал, який обговорює ситуацію, що виникла внаслідок відхилення французько-сирійського договору та ухвали парламенту з 31-го грудня м. р. Сирійський уряд домагається дати йому право вислати дипломатичні представництва до всіх сусідніх держав і арабських країн та створити сирійську національну армію.

ЗАГАЛЬНИЙ СТРАЙК І СУТІНКИ ДЕМОНСТРАНТІВ З ПОЛІЩЕЮ.

БЕИРУТ. З Гемс повідомляють, що у вівторок вечором там відбувся загальний страйк. Люди домагаються реалізації французько-сирійського договору. Дійшло до численних сутичок між поліцією та жандармерією і демонстрантами, які обкидали каменями урядові будівки. Число ранених — кажуть — велике. Будівлю сирійського банку від охороною французького війська.

СТУДЕНТСЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ.

БЕИРУТ. З Дамаску повідомляють, що студенти зорганізували там у середу новий демонстраційний похід, при чому дійшло до цілої низки сутичок з поліцією. В Гемс відбувся прамасовий учасні людності похорон одної з жертв вівторкової сутички поліції з демонстрантами.

АВСТРАЛІЯ СКРИПЮЄ ЛЕТУНСТВО.

СІДНІЙ. ПАТ. Міністр війни Стріт заявив учора в Мельбурні, що військовий летунський персонал буде небезпечною подорожжю.

НЕ ХОЧУТЬ СОВІТСЬКОГО ПОСЕРЕДНИКА.

ТЕГЕРАН. Посол Ірану в Кабулі підписав з урядом Афганістану договір, що займається безпосередньою телеграфічною та радіотелеграфічною комунікацією між обома державами. Досі телеграфічна сполука між Кабулом і Тегераном відбувалася транзитом через Совітську Росію.

ЗНОВУ СУДЯТЬ ЧЛЕНІВ „ЗАЛІЗНОЇ ГВАРДІЇ“.

БУХАРЕШТ. ПАТ. У середу ставало перед військовим судом у Бухаресті кількох членів б. „Залізної Гвардії“, провідників яких Драгоміреску арештований передучора підчас катастрофи літака, на якому він задумував покинути Румунію.

ГРИПА? ?

ТАБЛЕТКИ
ASPIRIN

ПРОГІБІЩА В ІНДІЯХ.

БОМБАЙ. Англіканська бомбайська округа, що складається з більшості зі сторони індійського континенту, ухвалила на висток Ганді прогібіщу у згаданій окрузі з 1. серпня м. р. Така ж чужинці матимуть право купувати алкоголь для дозвілля життя. Однак число спредено в будинку по сторони доходи і мільон фунтів інтервіти, що спричинить коментність об'єктивні службові добори нівіти у запалку, коли їде про англійських службовців.

ВИСТАВА САМОХОДІВ У БЕРЛІНІ.

БЕРЛІН. ПАТ. Завтра, 17. ц. м. у Берліні відкриють найбільшу в Європі виставку самоходного (автомобільного) промислу.

Е. Бачинський хоче працювати для рідного українського народу.

ХУСТ. КУП повідомляє: Б. міністр внутрішніх справ Карпатської України в уряді Бродя. Едмунд Бачинський оголосив учора до прем'єра о. д-ра Подошина на послухання. Е. Бачинський зложив на руки голови карпатського уряду сердечні побажання з приводу блискучої перемоги у виборах до союму і висловив побажання співпрацювати з Україн-

ським Національним Об'єднанням для кращого майбутнього карпато-українського народу та його держави.

Заява Е. Бачинського, одного з чесніших москвофілів, що не порвали зв'язку з рідним народом, викликала велике враження серед усього громадянства Карпатської України.

— 0 —

Плян жидівської еміграції з Німеччини.

ЛОНДОН. Німецькі пропозиції, що їх привіз з Берліна д-р Рубле у справі зорганізації еміграції жидів з Німеччини, стали вже більш відомі. Згідно з тими пропозиціями, німці сугерують, щоб за 5 років емігрувало з Німеччини 150.000 жидів у віці нижче 45 років на 250.000 членів їх родин. Лишилося б у той спосіб у Німеччині коло 200.000 жидів поперех 45 років, яких німецький уряд признає невідповідними до еміграції. Цих 200.000 жидів діставо б більші управління, ніж їх мають дотепер. Для ефінування еміграції 400.000 жидів німецький проект передбачує, щоб 25 відс. то-

го майна, що тепер є в жидівському посіданні, зібрати як окремий еміграційний фонд. Контролю над цим фондом мало б трьох контролерів, двох від німецького уряду, а один чужоземець-арієць, якого визначив би єврейський комітет. Кожний з жидівських емігрантів мав би право взяти зі собою конечну кількість меблів, меншин та знаряддя, що потрібно до повільної праці. Німецький уряд погодився б, щоб уже тепер утворити в Німеччині спеціальні табори, в яких жидівські емігранти пригтовлялися б до своєї майбутньої праці на ріді.

— 0 —

На перегони визнають уряд ген. Франка.

КАРА ЗА СЛУЖБУ ЧЕРВОНИМ.

ДЕБЛІН. Де Валера заявив учора вечором, що ірландський уряд визнає офіційно еспанський національний уряд у Бургосі.

ЛІМА. Уряд Перу рішив навізати дипломатичні зв'язки з Еспанією, висилаючи свого представника до Бургосу.

БУРГОС. Міністерство закордонних справ повідомляє, що Союзна Рада швейцарської республіки рішила зібрати дипломатичні зв'язки з урядом Негріка і визнати національний уряд як єдино легальний в Еспанії.

БІЛГОРОД. Тутешні офіційні кола не заперечують, але також не потверджують вісті про те, що балканська антанта рішила визнати уряд ген. Франка. Ці кола звертають увагу, що ця вістка остільки передчасна, що

найближче зібрання балканської антанти відбудеться щойно 20. лютого в Букарешті.

БУРГОС. Уряд ген. Франка вирішив перевести „чистку" серед урядовців адміністрації, які виконували службу на здобутих в останньому часі республіканських терерах. До відповідальності притягнуто тих урядовців, які служили республіканському урядові і не поборювали його безпосередньо чи посередньо. У зв'язку з цим проголошено закон, який подрібно вичислює всі проступки, за які б. урядовців республіканської влади притягати до відповідальності. Як карі передбачені: усунення зі становища, заборона займати провідні становища, що вимагають довіри, аніж позбавлення права праці в публічній службі раз на завжди.

Не тримайте долярів, інвестиційних позичок та цінних паперів.

Переснайте їх в депозит до **ПРОМ-БАНКУ**

Львів, ул. Гродзських 1.1. Тел. 292-15 і 200-15.

Охороняйте цінні папери перед крадіжкою, знищенням та довідається про виграшу згл. в реченні зазначають Вам відсотки.

Дальші сороби утворити бельгійський уряд.

БРУКСЕЛЯ. ПАТ. Переговори Пієрмонта у справі утворення нового кабінету натрапили знову пізнім вечором на поважні труднощі з боку ліберальної партії. Запрошені до співпраці аберальні політики Янсен та ван дер Поорт не відповіли на домагання скликати суд, чести для розслідування афери Мартенса. Тому, що Пієрмонт відхилює це домагання, ліберальні політики заявляють, що не возьмуть участі в кабінеті, який твориться. Пієрмонт пішов після того до короля.

По відвіщенні він заявив, що дальше буде змагати утворити новий уряд, переконали до декого порядку над испороуміннями, що їх викликало зменування Мартенса, яке треба їх викликати доконаним фактом. Пієрмонт закликає утворити тимчасово уряд двох партій, що — після виключення лібералів — складався б з партій: католицької та соціал-демократичної. Б. міністр Союз заявив готовість бути в новому кабінеті міністром закордонних справ.

Японці вимагають полагоди риболовського договору.

ТОКІО. ПАТ. Міністр закордонних справ Японії доручив японському амбасадорові в Москві Того знову почати переговори з совітським урядом у справі риболовського договору і наголосити на скорі полагоду цієї справи. В до-

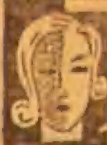
додаткових колах твердять, що нові інструкції спричинили голоси в парламенті, які домагалися розгляду справи риболовського договору з Совітами в часі до 15. березня.

Нова німецька книжка про Україну.

На німецькому книжковому ринку з'явилася нова книжка триязычного автора Михайла Пушкінського п. н. „Україна". Книжку, яка обіймає по дві сторінки і дві етнологічні карти України, випущено у світ видавництвом „Вісник України" в Лейпцігу. На змист пролі М. Пушкінський складає історію само Михайла Пушкінського в роках, пов'язаних з Україною, зокрема історію української мови, мистецтва і літератури та зокрема діяльність української мови.

Небаром має стати об'єктом книжка про Україну відомого вченого Скоду Герома, Асселя Шмідта. Коли який в рахунок певну кількість місць ще різніх історичних вісників про Україну, як „Україна й німецька література", „Українська література на німецькій мові", „Українська література в службі своєї мови", „Карпатська Україна" і т. д. то можна сподіватися різноманітної справжньої роботи і з українського і з німецького боку дуже багато.

ГУПС — Берлін.

Крем
магістра
в. Пальцерського
істине разказано
Пасянки

НАЦІОНАЛ
МІС

Крем
Halina
(підписано)
племне перу,
хороший перу,
згорілим
і їх усунув.

Неспокій у Сирії

МЕМОРИАЛ СІРІЙСЬКОГО УРЯДУ.

ДАМАСК. Сирійський уряд вручив заступникові високого французького комісара меморіал, який обговорює ситуацію, що виникла внаслідок відхилення французько-сирійського договору та ухвали парламенту з 31-го грудня м. р. Сирійський уряд домагастся дати йому право вислати дипломатичні представництва до всіх сусідніх держав і арабських країн та створити сирійську національну армію.

ЗАГАЛЬНИЙ СТРАЙК І СУТИЧКИ ДЕМОНСТРАНТІВ З ПОЛІЦІЄЮ.

БЕЙРУТ. З Гемс повідомляють, що у вівторок вечором там вибух загальний страйк. Людність домагастся реалізації французько-сирійського договору. Дійшло до численних сутичок між поліцією та жандармерією і демонстрантами, які обкидали камінням урядові будинки. Число ранених — кажуть — велике. Будинки сирійського банку під охороною французького війська.

СТУДЕНТСЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ.

БЕЙРУТ. З Дамаску повідомляють, що студенти зорганізували там у середу новий демонстраційний похід, при чому дійшло до цілої низки сутичок з поліцією. В Гемс відбувся при масовій участі людності похорон одної з жертв вівторкової сутички поліції з демонстрантами.

АВСТРАЛІЯ СКРІПЛОЄ ЛЕТУНСТВО.

СІДНІЙ. ПАТ. Міністр війни Сірт заявив учора в Мельбурні, що військовий летунський персонал буде небожком підозреаним.

НЕ ХОЧУТЬ СОВІТСЬКОГО ПОСЕРЕДНИКА.

ТЕГЕРАН. Посол Ірану в Кабулі відписав з урядом Афганістану договір, що займатиметься безпосередньою телеграфічною та радіотелеграфічною комунікацією між обома державами. Досі телеграфічна з'юла між Кабулом і Тегераном відбувалася транзитом через Совітську Росію.

ЗНОВУ СУДЯТЬ ЧЛЕНІВ „ЗАЛІЗНОЇ ГВАРДІЇ".

БУКАРЕШТ. ПАТ. У середу стануло перед військовим судом у Букарешті кількадесятьох членів б. „Залізної Гвардії", провідних яких Драгоміреску арештували передчором підчас катастрофи літака, на якому він задумував покинута Румунію.

ГРИПА? ?

ТАБАЛЕТКА
ASPIRIN

ПРОГІБНЯ В ІНДІЯХ.

БОМБАЙ. Легіслатура бомбайської округи, що складається з більшості зі сторони індійського конгресу, ухвалила на висток Ганді прогібню у взаданій округі з дня 1. серпня м. р. Тільки чужоземці матимуть право купувати алкоголь для домашнього вжитку. Одночасно сфєредено в будувати по стороні доходів 1 мільон фунтів стерлінгів, що спричинить коженість обидати сфєредовані побори на які у випадку, коли іде про англієвських службовців.

ІНСТАВА САМОХОДІВ У БЕРДНІ.

БЕРДНІ. ПАТ. Завтра, 17. п. м. у Бердні відкриють майбутню в Паролі інстату самоходного (автомобільного) промислу.

Сойм під знаком цілоденної української дебати.

ПОЛК. ЦСАДЕК ХОЧЕ СТАЛІНІЗМУ. — ЧИ УКРАЇНА ЛЕЖИТЬ ПІД ПІРАМІДАМИ? — УКРАЇНЬСЬКА ВІДПОВІДЬ ОЗОНОВІ. — РЕФЛЕКСІ І ГОРОСКОПИ. — РОЗКЛАД ВУО. (Телефоном з Варшави).

Варшава, 16. лютого.

Сьогоднішній день коштував прем'єра Складковського багато нервів. Трицять промовишів стануло нині на соймовій трибуні критикувати, хвалити і покланятись політиці міністра внутрішніх справ. Домінантою того цілоденного політичного концерту стала знову українська проблема. Нічого дивного. Адже ще вчора передбачували пресові кола генеральну українську офензиву.

Україніку дня, що стала всупереч волі та не вважаючи на Ідкі „цвішейруфи“ польських послів, щоденним хлібом варшавського перламенту, почав неочікуваний виступ шефа пропаганди Озону полк. Венди. Полк Венда присвятив аж 7 хвилин українській справі. Вважаючи українські промови обдуману демонстрацією, він заперечив, неправдиві на його думку, українські трагедії. Українські виступи, це тактика. Полк. Венда зрадився між іншим, що слабо орієнтується в українсько-польських відносинах, коли нормалізації нарахував аж 20 років віку. Це не перешкодило йому, очевидно, від імені свого табору і серед гучних оплесків заакцентувати сучасну „кресову“ політику і назвати польський нарід єдиним господарем держави. Національну політику держави супроти українців узалежнив шеф пропаганди Озону виключно від... українців.

Інакше підійшов до справи пос. Дузіньський, що дістав — як казав — у битві з українцями під Сулімовом кулю. Він ствердив, що уряд не має програми в українській справі і деклямує гарні слова про прометеїзм.

Полемізував з ним відомий озоновець пос. Жемчиновський, бажаючи втримати в українській справі статус кво.

Як перший український промовець дійшов до слова пос. д-р Павло Лисак. На лавах порушення. Прем'єр слухав пильно. На салі зростає галас. Український посол критикує ситуацію. Спокійно висловлює факти: осінні події, карання духовенства, латинищення, шляхту. Коли переходить до справи зголошеного на початку сесії внеску, зривається буря. „В нас не Злучені Держави Америки!“ — кричать польські послы. Тоді посол відчитує правничий коментар маршала Маковського, де є мова про те, що легальна боротьба за права в державі дозволена. Маршал Маковський посміхається і пильно слухав. Віце-

маршали gratулюють йому. Велике враження викликає полеміка посла Лисака з полк. Цсадеком, якого ідеєю „русинізму“ пос. Лисак називав сталінізмом.

Спустив з тону пос. Островський зі Львова, що виголосив зовсім пристойну промову.

Після обіду виступає двоє українських промовців: молодий д-р Гриць Ганкевич і старий парламентарист пос. д-р Степан Баран. Перший особливо сильно видивляє справу прикордонної полоси. На салі знову зростає гамір. Тоді український промовець цитує слова маршала Пілсудського про чесну кресову політику. Саля змовкає. Дехто з польських послів не вірить, що померлий маршал міг таке говорити.

Буря зривається знову підчас промови посла д-ра Барана. Д-р Баран у дуже добром „викладі“ обосновує назву Україна, український на доказ великої традиції українського народу. Падають дати, числа, імена середньовічних французьких інженірів. Уряд слухав з зацікавленням і лише неоправний посол Юзвяк з Познаня викрикує, що Україна лежить під пірамідами. Помагає йому на весь голос посол Санойца. Деякі польські послы з Будзаківським у проводі відсилають українців до Москви.

Вкінці пос. Володимир Целевич в урочистій декларації, складеній від імені УПР протестує проти виступу полк. Венди. На українських лавах оплески.

Журналісти звертають увагу, що посол Скрипник сидить за головою Мудрим. Волинські польські послы повели дуже сильну атаку на посла Скрипника закидаючи йому між іншим державну зраду. Сам маршал Маковський бере посла Скрипника в оборону.

Українська дебата викликала в соймі велике оживлення. Виступ полк. Венди вважають заповіддю загострення курсу. Збігається з тим поголоска, що прем'єр Складковський має відступити теку міністра внутрішніх справ віце-містрові ген. Гауховському.

В ВУО прийдуть мабуть великі зміни. Як довідуєся ціла партія акцептує становище посла Скрипника. Голова ВУО інж. Тимошенко мусів у зв'язку з тим приїхати до Варшави, де на спеціальній нараді переконував послів, щоб не ішли за пос. Скрипником. У волинських українських політичних колах треба сподіватися розламу.

КТВ.

Засідання центральної влади у Празі.

В четвер 16. д. м. відбулося у Празі засідання центрального уряду разом із представниками карпатоукраїнського й словацького уряду. Засіданням проводив прем'єр Беран, який виголосив промову про бюджетові справи. Після нього говорив мін. Ю. Ревай. Чеська преса присвячує цьому засіданню багато уваги, стверджуючи, що воно має велике значіння для розвитку цілої держави.

РАДІОФОНІЗАЦІЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

„Лідове Новини“ містять статтю свого власного кореспондента з Хусту. У цій статті кореспондент пише, що уряд Карпатської України, доцільноючи значіння радіо в житті держави, рішив перевести інтенсивну радіофонізацію краю. Вада буде змагати до поширення якнайгустішої сітки радіоприймачів серед населення.

Президент Азаня хоче, щоб війна в Іспанії якнайшвидше скінчилася.

НАМОВИ МІН. ДЕЛЬ ВАЙО.

Міністр закордонних справ червоного еспанського уряду дель Вайо, що прилетів літаком до Парижа і відбув розмову з президентом Азанєю, намагався намовити президента до повороту до Іспанії. Мадридський уряд хотів би таким чином скріпити свій авторитет на міжнародному форумі. Але президент Азаня не пішов на ті намови кажучи, що його поворот до Іспанії означав би, що він теж обстоює політику опору аж до остаточності. А тимчасом він займає протилежне становище: він хоче, щоб домашня війна в Іспанії як найшвидше покінчилася.

Перерва у війні в Іспанії.

ВІДПОЧИНОК І РЕОРГАНІЗАЦІЯ.

Комунікат національної головної квартири і комунікат головної команди червоної армії стверджують, що на всіх фронтах панує спокій. Червоний комунікат додає тільки, що в середині національна армія вугинає коло 200 стрілів на середмістя Мадрида і національні авіації бомбардували Валенсію.

З семи корпусів національної армії, що брали участь у каталонській офензиві, один по однім відходять у замілля, щоб перегрупуватися й відпочити. Хоча втрати національного війська за 30 днів офензиви були розмірно невеликі, то військо потребує відпочинку і майже повної реорганізації.

ЗАКІНЧЕННЯ МЯСНИЦЬ

уладжує „МОЛОДА ГРОМАДА“ для своїх членів і впроваджених гостей в великій залі 19-го лютого ц. р. Початок в год. 8. веч.

Сойм і сенат.

В СОЙМІ.

В четвер сойм на пленарному засіданні розглянув над бюджетом міністерства внутрішніх справ. Бюджет реферував віце-маршал Дутош, у дискусії промовляло 33 послів. Між ними промовляли українські послы: д-р Павло Лисак, д-р Гриць Ганкевич, д-р Степан Баран і Володимир Целевич. Про їх промови як теж про промови польських послів, які говорили про українську справу містимо на іншому місці повідомлення нашого варшавського кореспондента.

В СЕНАТІ.

Сенатська бюджетова комісія розглянула четвер над бюджетом міністерства виробництва та освіти. Реферував сен. Добачевський, який ствердив між іншим, що в минулому році чотири дипломи в університетах помітно зменшилися. Це наслідок тих неспокоїв, що різними вибухами в університетах та спричинюють перерви в науці.

В дискусії над тим бюджетом про відкриття в польських високих школах, особливо у Львові, виступив сен. проф. Бартель, який між іншим заявив, що особою ректора львівського університету Буяндли повинна займатися прокуратура ська влада.

Печед вибором нового папи.

ДИПЛОМАТИЧНИЙ КОРПУС ПРЕДСТАВИВ СЯ КАРДИНАЛЬСЬКІЙ КОЛЕГІ.

В четвер дипломатичний корпус, скерований при Ватикані, під проводом свого з-кана амбасадора німецького Райху фон Бергера, представився святий кардинальській колегії, як суверенному тілу, що вибирає нового папу.

КАРДИНАЛИ ЗІЗДЖАЮТЬСЯ.

До Риму приїхало вже 50 кардиналів. Конклаве почнеться 1-го березня повоночі.

Найважливіше завдання уряду Цетирічі:

ПОЛАДНАТИ ХОРВАТСЬКУ СПРАВУ.

БІЛГОРОД Голова ради міністрів Цетиріч виголосив у четвер у скруптній радіській декларації, в якій підкреслює, що новий уряд дістав спеціальну місію довести до кінця війну та анієснити внутрішні відносини. Міністри уряду були: довести до кінця внутрішнього миру, що забезпечить би успіх господарський добробут, безпеку і мир в межах краю. Найважливішою справою був би лагода хорватської проблеми, при чому повиннітме методи, яких вживали в минулому, але які не причинилися до розв'язання проблеми. Новий уряд хоче підійти до розв'язання цієї ричної проблеми в атмосфері взаємного розуміння і терпимості.

Що торкається закордонної політики, то новий уряд нестиме її згідно з доктринами напрямними, а при тому її метою буде примати мир. Тепер Югославія вступила в добрі відносини з державами добрі відносини.

СВЯТО НЕЗАЛЕЖНОСТІ В ЛИТВІ

В середу і четвер Литва святкувала річницю своєї державної незалежності. В цей раніо відправлено Службу Валу, на якій президент Сметона, дипломатичний корпус, представники литовського промисловства, людські склади відвідали проби військового мистецтва і відбулася дефіляда козачого полку.

В УЖГОРОДІ ЧЕКАЮТЬ НА БРОДІ. УЖГОРОД. ПАТ. Чекають приїзду до міста Бродів, звільненого з війни у Польщі. Ужгороді створився спеціальний комітет, який має торжественно привітати Бродів.

РОЗМОВА НІМЕЦЬКОГО АМБАСАДОРА З ПРЕМ'ЄРОМ ДАЛАДІ.

ПАРІЖ. Німецький амбасадор у Парижі відбув у четвер вчорашнього дня розмову з прем'єром Даладі. Обидва розмовляли обоє держави і питання, що стосуються війни.

Сойм під знаком цілоденної української дебати.

ПОЛК. ЦСАДЕК ХОЧЕ СТАЛІНІЗМУ. — ЧИ УКРАЇНА ЛЕЖИТЬ ПІД ПІРАМІДАМИ? —
УКРАЇНСЬКА ВІДПОВІДЬ ОЗОНОВІ. — РЕФЛЕКСІ І ГОРОСКОПИ. — РОЗКЛАД ВУО.
(Телефоном з Варшави).

Варшава, 16. лютого.

Сьогоднішній день коштував прем'єра Складковського багато нервів. Трицять промовців стануло нині на соймовій трибуні критикувати, хвалити і покланятись політиці міністра внутрішніх справ. Домінантою того цілоденного політичного концерту стала знову українська проблема. Нічого дивного. Адже ще вчора передбачували пресові кола генеральну українську офензиву.

Україніку дня, що стала всупереч волі та не вважаючи на ідкі „цивішенруфи“ польських послів, щоденним хлібом варшавського парламента, почав неочікуваний виступ шефа пропаганди Озону полк. Венди. Полк Венда присягнув аж 7 хвилин українській справі. Вважаючи українські промови обдуману демонстрацією, він заперечив, неправдиві на його думку, українські трагедії. Українські виступи, це тактика. Полк. Венда зрадився між іншим, що слабо орієнтується в українсько-польських відносинах, коли нормалізації нарахував аж 20 років віку. Це не перешкодило йому, очевидно, від імені свого табору і серед гучних оплесків заакцентувати сучасну „кресову“ політику і назвати польський нарід єдиним господарем держави. Національну політику держави супроти українців узалежнив шеф пропаганди Озону виключно від... українців.

Інакше підійшов до справи пос. Дудзінський, що дістав — як казав — у битві з українцями під Сулимовом кудю. Він ствердив, що уряд не має програми в українській справі і зеклямував гарні слова про прометеїзм.

Полемізував з ним відомий озоновець пос. Женчиківський, бажаючи втримати в українській справі статус-кво.

Як перший український промовець дійшов до слова пос. д-р Павло Лисяк. На лавах порушення. Прем'єр слухав пильно. На салі зростає галас. Український посол критикує ситуацію. Спокійно висловлює факти: осінні події, карання духовенства, латинщення, шляхту. Коли переходить до справи зголошеного на початку сесії внеску, зривається буря. „В нас не Злучені Держави Америки!“ — кричать польські послы. Тоді посол відчитує правничий коментар маршала Маковського, де є мова про те, що легальна боротьба за права в державі дозволена. Маршал Маковський посміхається і пильно слухав. Віце-

маршали gratулюють йому. Велике враження викликає полеміка посла Лисяка з полк. Цсадеком, якого ідею „русинізму“ пос. Лисяк називав сталінізмом.

Спустив з тону пос. Островський зі Львова, що виголосив зовсім пристойну промову.

Після обіду виступає двоє українських промовців: молодий д-р Гриць Ганкевич і старий парламентарист пос. д-р Степан Баран. Перший особливо сильно видвигає справу прикордонної полоси. На салі знову зростає гамір. Тоді український промовець цитує слова маршала Пілсудського про чесну кресову політику. Салю вмовкає. Дехто з польських послів не вірить, що померлий маршал міг таке говорити.

Буря зривається знову під час промови посла д-ра Барана. Д-р Баран у дуже добром „викладі“ обосновує назву Україна, український на доказ великої традиції українського народу. Падають дати, числа, імена середньовічних французьких інженірів. Уряд слухав з зацікавленням і лише неоправний посол Юзвяк з Познаня викикує, що Україна лежить під пірамідами. Помагає йому на весь голос посол Санойца. Деякі польські послы з Будзаківським у проводі відсилають українців до Москви.

Вкінці пос. Володимир Целевич в урочистій декларації, складеній від імені УПР протестує проти виступу полк. Венди. На українських лавах оплески.

Журналісти звертають увагу, що посол Скрипник сидить за головою Мудрим. Волинські польські послы поведи дуже сильну атаку на посла Скрипника закидаючи йому між іншим державну зраду. Сам маршал Маковський бере посла Скрипника в оборону.

Українська дебата викликала в соймі велике оживлення. Виступ полк. Венди вважають заповіддю загострення курсу. Збігається з тим поголоска, що прем'єр Складковський має відступити теку міністра внутрішніх справ віце-міністрові ген. Глуховському.

В ВУО прийдуть мабуть великі зміни. Як довідуюся ціла партія акцентує становище посла Скрипника. Голова ВУО інж. Тимошенко мусів у зв'язку з тим приїхати до Варшави, де на спеціальній нараді переконував послів, щоб не ішли за пос. Скрипником. У волинських українських політичних колах треба сподіватися розламу.

КТВ.

Засідання центральної влади у Празі.

В четвер 16. ц. м. відбулося у Празі засідання центрального уряду разом із представниками карпатоукраїнського й словацького уряду. Засіданням провів прем'єр Беран, який виголосив промову про бюджетні справи. Після нього говорив мін. Ю. Ревай. Чеська преса присвячує цьому засіданню багато уваги, стверджуючи, що воно має велике значіння для розвитку цілої держави.

РАДІОФОНІЗАЦІЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

„Лідове Новіни“ містять статтю свого власного кореспондента з Хусту. У цій статті кореспондент пише, що уряд Карпатської України, доцільно значіння радіа в житті держави, рішив перевести інтенсивну радіофонізацію краю. Влада буде змагати до поширення якнайгустішої сітки радіоприймачів серед населення.

— 0 —

Президент Азаня хоче, щоб війна в Еспанії якнайшвидше скінчилася.

НАМОВИ МІН. ДЕЛЬ ВАЙО.

Міністр закордонних справ червоного еспанського уряду дель Вайо, що прилетів літаком до Парижа і відбув розмову з президентом Азанею, намагався намовити президента до повороту до Еспанії. Мадридський уряд хотів би таким чином скріпити свій авторитет на міжнародному форумі. Але президент Азаня не пішов на ті намови кажучи, що його поворот до Еспанії означав би, що він теж обстоює політику опору аж до остаточності. А тимчасом він займає протилежне становище: він хоче, щоб домашня війна в Еспанії як найшвидше покінчилася.

Перша у війні в Еспанії.

ВІДПОЧИНОК І РЕОРГАНІЗАЦІЯ.

Комунікат національної головної квартири і комунікат головної команди червоної армії стверджують, що на всіх фронтах панує спокій. Червоною комунікат подає тільки, що в середині національна артилерія пустила коло 200 стрілів на середмістя Мадриду і національні літаки бомбардували Валенсію.

З семи корпусів національної армії, що брали участь у катальонській офензиві, один по однім відходять у замілля, щоб перегрупуватися й відпочити. Хоча втрати національного війська за 50 днів офензивних були розмірно невеликі, то війська потребує відпочинку і дбайливої реорганізації.

ЗАКІНЧЕННЯ МЯСНИЦЬ

улажує „МОЛОДА ГРОМАДА“ для своїх членів і впроваджених гостей в неділю 19-го лютого ц. р. Початок в год. 8. веч.

Сойм і сенат.

В СОЙМІ.

В четвер сойм на пленарному засіданні ридив над бюджетом міністерства внутрішніх справ. Бюджет реферував віце-маршал Длугош, у дискусії промовляло 33 послів. Між ними промовляли українські послы: д-р Павло Лисяк, д-р Гриць Ганкевич, д-р Степан Баран і Володимир Целевич. Про їх промови як теж про промови польських послів, які говорили про українську справу істимо на іншому місці звідомлення нашого варшавського кореспондента.

В СЕНАТІ.

Сенатська бюджетова комісія радилась в четвер над бюджетом міністерства виробництва та освіти. Реферував сен. Добачевський, який ствердив між іншим, що в минулому році число дипломів в університетах помітно зменшилось. Це наслідок тих неспокоїв, що рік-рік відбуваються в університетах та спричинюють перерви в науці.

В дискусії над тим бюджетом про відносини в польських високих школах, особливо у Львові, виступив сен. проф. Бартель, який між іншим заявив, що особою ректора львівського університету Булянди повинна зайнятися прокуратура ська влада.

Перед вибором нового папи.

ДИПЛОМАТИЧНИЙ КОРПУС ПРЕДСТАВИВ СЯ КАРДИНАЛЬСЬКІЙ КОЛЕГІ.

В четвер дипломатичний корпус, арештований при Ватикані, під проводом свого канана амбасадора німецького Райху фон Бергана, представився святий кардинальській конгрегії, як суверенному тілу, що вибере нового папу.

КАРДИНАЛИ ЗІЗДЖАЮТЬСЯ.

До Риму приїхало вже 30 кардиналів. Конклаве почнеться 1-го березня пополуночі.

Найважливіше завдання уряду Цветковича:

ПОЛАДНАТИ ХОРВАТСЬКУ СПРАВУ.

БІЛГОРОД Голова ради міністрів Цеткович виголосив у четвер у скупщині урядову декларацію, в якій підкреслює, що новий уряд дістав спеціальну місію довести до консолідації та вняснити внутрішні відносини. Мисль зусиль уряду буде: довести до тривалого внутрішнього миру, що забезпечить би спокій і господарський добробут, безпеку і мир в границях краю. Найважливішою справою буде залагодити хорватську проблему, при чому уряд виминатиме методи, яких вживали в минулому, але які не причинилися до розв'язання справи. Новий уряд хоче підійти до розв'язання цієї річної проблеми в атмосфері взаємного, братерського розуміння і толеранції.

Що торкається закордонної політики, то новий уряд вестиме її згідно з дотеперішніми напрямками, а при тому її метою буде: зберегти мир. Тепер Югославія вступила з усіма державами добрі взаємини.

СВЯТО НЕЗАЛЕЖНОСТІ В ЛИТВІ.

В середу і четвер Литва святкувала роковини своєї державної незалежності. В четвер рано відправлено Службу Богу, на якій був присутній президент Сметона, дипломатичний корпус, представники литовського громадянства. Людні склали вінки на гробі невідомого воїна і відбулася дефіляда ковенського гарнізону.

В УЖГОРОДІ ЧЕКАЮТЬ НА БРОДІ.

УЖГОРОД ПАТ. Чекають приїзду до міста Бродя, звільненого з авіації у Празі. В Ужгороді створили спеціальний комітет, який має торжественно привітати Бродя.

РОЗМОВА НІМЕЦЬКОГО АМБАСАДОРА

З ПРЕМ'ЄРОМ ДАЛЯДІ.

ПАРИЖ. Німецький амбасадор граф фон Ріхтгофен відбув у четвер вечором односторонню розмову з прем'єром Даладі. Обговорено справу українців, які втекли з Німеччини, і питання, що стосується їх.

НОВИНКИ

СУБОТА

18

Лютний

От. ст. 3. лютого 1939.

Агафії мт.

Лат. Симеона ст. м.

Сонце: схід — 6.33, захід — 16.43.

Місяць: схід — 6.16, захід — 16.54.

Завтра: 19. лютого. Неділя.

От. ст. 6. лютого 1939.

Сиротинська неділя. Вукоза.

Лат. Запустя неділя. Кошпада.

Сонце: схід — 6.30, захід — 16.47.

Місяць: схід — 6.40, захід — 17.50.

Новик в год. 7.28.

— Чайний вечір з танцями для членів та запрошених гостей уладжує в неділю 19 ц. м. львівська Філія Карпатського Лесотерського Клубу в малій залі Муз. Т-ва ім. М. Лисенка (П. пов.). Початок в год. 18-й. Музика 381 1—2 джес.

— З якнайкращих шкірок футро — поручає виконує у нас тільки Юліан Гаушевський — рік оснув. 1928 — Львів, пл. Капітульна 3. 1. пов., телефон 254-46. 2500

— Піврічні пописи елевів Вишого Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові відбудуться в неділю дня 19. лютого, в год. 11-й передпол., нижчі роки клас фортепіану, скрипки і віолончелі, та в четвер дня 23. лютого в год. 19-й (7-й ввечір), середні роки клас фортепіану, скрипки, віолончелі та сольо-співу оба рази в малій залі Муз. Т-ва. Вступ за програмою.

— Поминальне богослуження за папу Пія XI. Парохіальний Уряд церкви св. Юра подає до відома, що в суботу 18. ц. м. в год. 9. рано відбудеться в архикафедральній храмі заупокійна архиєрейська Служба Божа з пахидою за душу бл. п. Вселенського архиєрея Пія XI. На це богослуження запрошує парохіальний уряд українські установи, організації та вірних.

— Скофікували книжку про кн. Константина Острозького. В Луцьку перед двома роками повстало видавниче т-во ім. князя Константина Острозького, що поставило собі метою періодично видавати книжечки для широких мас популярного змісту. Як перший випуск видано книжку С. К. „Князь Константин Острозький на службі українському народові та православної церкви“. Видруковано її в Рівному, де рівненське староство скофікувало П. Головою згаданого т-ва є інж. С. Тимошенко, одним з основоположників — знаний Й. Волошинівський.

— Арештування у Станиславові. На днях арештували у Станиславові інж. Грива Залізняка. Причини арештування невідома.

— Брат — братові. З преси українських поселенців в Югославії довідуємося про дуже відрядний факт національної солідарності. Наші поселенці з околиць Приявора, Керестура, Баняюки і т. д. вже від двох тижнів переводять збірки у грошах та зерні для Карпатської України. Дуже ревно заходяться коло справи тамешні молоді колядинки, які зібрали майже 10.000 динарів. Українські поселенці в Югославії самі походять з околиць Карпат і мають великий сенсентимент для своїх братів, що будують власну державність у Закарпатті.

— До Берези вивезли з Богородиці пов. Грубешів Никифорука Миколу і Самохваленка Олександра. Крім цього державна поліція перевезла ревізію в п. Которовича Нестора в Гостиніні пов. Грубешів, в якого забрали 230 примірників різних цензурних книжок.

— Нова поштова агенція в Золочівщині. Від 24. ц. м. почне працювати в селі Риків пов. Золочів поштова агенція. До місцевого терену новоствореної агенції приділено громади Риків і Риків-Кольонів, що їх виїздили із замісцевого терену пошт. агенції Плуців. Із замісцевого терену приділено до нової пошт. агенції такі місцевості: Чижів, Красносілля, Славна, Форостівка, Забни. Нова агенція буде вдержувати поштові отримання на залізні станції Зарванія з пошт. амбуляцією Львів—Тернопіль. Відділ телекомунікацій покищо нечиний.

— Хліб у Львові подешевів. Від довгого часу помітна була обидка пошту на т. зв. „локусоний“ хліб, який коштував 42 сот. При тому муча виявляла теж знизкову тенденцію. Багато покупців купувало житній хліб, т. зв. „урядовий“ у ціні 30 сот. за бухонець. Тому деякі пекарі почали спершу на власну руку обнижувати ціну хліба і жакні пекарський цех рішив, що від 16. ц. м. лишенично житній хліб т. зв. „локусоний“ коштуватиме в деталіній про- 40 сот., замість 42 сот.

— Спиртова афера у Львові довела до припинення фабрики. Спиртова афера, що ми про неї писали перед кількома днями з нагоди арештування двох працівників під замітом викрадання спирту з цистерн рафінерії спирту на Богданівці, після арештування двох службовиків довела до арештування 2 ін. службовиків рафінерії, посередників у перепродажі спирту, купців і рестораників. Найбільшою сенсациєю в арештування технічного управителя фабрики інж. Рудольфа Ружички, який працює в рафінерії вже більше, як 30 літ. Як поліція ствердила, інж. Ружичка брав спирт із ректифікаційного апарату до спеціального 5-літрового начиння, яке він носив під камізолюкою. Спирт заносив Ружичка до свого мешкання, відки далі транспортувала його теща Бавснерова в літрових пляшках. Поліція арештувала теж відповідального управителя підприємства Жигмонта Окса, якому закидують, що він від 1934. р. краде спирт з експедиційної галі. Арештовано теж дверника Петра Турка, який мав переводити особистий трус у тих, що виходили з фабрики. На своїй „невтральності“ він добре заробляв. Досі арештувала поліція вже к. 20 осіб під замітом участі у крадіжці, або допомоги. Внаслідок тих арештувань фабрика майже припинила свою працю.

— Ограбив селянина у Львові в білий день. Вулицею Жовківською переходив переддучора Дмитро Голда з Пікулович, пов. Львів. В одному менті прискочив до селянина якийсь тип і почав домогатися звороту своїх грошей, що він їх будімо згубив і Голда їх знайшов. Не помогли запевнювання та присяги безталанного селянина, що він ніяких грошей не знайшов і не бачив. Незнайомий затягнув спантеличеного і застрашеного селянина до брами найближчої каменниці й там перевів у нього особистий трус. Підчас того викинув Голда з кишені 100 зол і шез. Несчастний селянин повідомив про нечуваний напад у білий день поліцію, та ледви чч він побачить уже свої гірко запрацьовані гроші.

— Львівська хроніка. В мешканні Генрика Етінгера померла нагло в ночі з 14. на 15. ц. м. 60-літня служниця Катерина Клямук, яка щойно день передтим прийшла на службу. — Шофер А. Познанський повідомив сам поліцію, що вчора потрунув своєю таксівою невідому жінку, яка важко потовклася. Шофер відвіз сам жертву до шпиталу. — В четвер рано скочила з III поверху при площі Теодора 8 на брук 18-літня Фляя Штеплер. Причини самогубства невідома. — У службовій кімнаті при вул. Хшановської 4 затроїлися світляним газом три служниці, які спали в тій кімнаті, а саме Вікторія Бирка, Розалія Кишка та Антоніна Новосад. Неприємні служниці відвезло поготівля до лічниці. Тому теж від неприємних годі було довідатися, з яких причин утікав на кімнату газ.

— Поїзд наїхав на фіру. Особовий поїзд, який їхав зі Станиславова до Галича, наїхав на залізничні переїзди в Тустаню на фіру Шимона Австера з Маріямполь, при чому поїзд розторочив віз та вбив коня, Австер просто чудом урятувався від смерті.

— Украли гроші в збіжжі. До мешкання Семена Пасічника у Стрілці, пов. Городенка вломилася вночі невідомі справник, які украли убрання, збіжжя та 100 зол. готівки, скритих у мішку зі збіжжям. Самого ж господаря злодії дошкульно побили й розбили голову. Пораненого господаря відвезли до лічниці, за напасниками шукає поліція.

— Убивство фільмового підприємця. В мин. суботу помер у Варшаві 42-літній директор фільмового бюро Антін Дронжковський серед незвичайно таємничих обставин. В четвер якийсь незнайомий чоловік привіз рано Дронжковського таксівою доми із забанджованою головою. Жінка спершу думала, що чоловік вийнятий, віддала згодою, коли зорієнтувалася в ситуації, віддала чоловіка під лікарський догляд, однак Дронжковський помер. Обставини смерті жакі таємничі, що поліція пілозриває, що фільмовий хтось убив, тимбільше, що причиною смерті було заломавання підстави черепу і в кишенях не було годинника, ні портфеля. Кілько було в портфелі грошей, невідомо.

— Катастрофальна пожежа. В кіні „Венус“ у Мазовеській Гродзіску вибухла поподуді підпалє селану „Лавел і Гавел“ пожежа. Сала була заповнена публікою. Ралтом в операторській кабіні наступив вибух і кабінка станула в огні. Подумив та дим продерлася крізь віконце кабінки на селю, в якій вибухла палина. Юрба заставала собою всі виходи. Кілька осіб було

раєних. За той час оператор боровся з вогнем і за власне життя. Попарений і напів осліпаний схопив шпудлю з фільмою, щоб її врятувати перед пожежою. Та фільма запалилася йому в руках і він напівжильний ледки вишолікся з кабінки. Пожежа вгасилася власним кіна з кількома відважнішими глядачами. На селю вогонь зовсім не перенісся. Пожежа спричинила кільканадцять тисяч золотих втрати. Спалена фільма була безпечена.

— Арештований вискочив крізь вікно поїзду. Клайпедська поліція повела, недавно слідство проти популярного лікаря д-ра Айзенберга, якого обвинувачували у виконуваних недозволених лікарських заходах. Д-р Айзенберг приїхав після того до Ковна. Тоді клайпедська поліція домогалася, щоб арештувати втікача, бо мала інформації, що Айзенберг хоче влітати за кордон. І справді поліція знайшла Айзенберга в поїзді, який їхав до Риги. Коли поліціянт увійшов до переддзлу та закликав д-ра Айзенберга, що він арештований, той просив залишити його на хвилину у спокою. Колиж поліціянт увійшов за хвилину знову до переддзлу, вікно було відчинене і за пасажиром слід застиг. Він вискочив у повнім розбігу поїзду з вікна і шез. Всі розшуки не дали висліді.

— Гірка вода скаретатла виробу фаб. „ЗДОРОВЛЯ“ дешова, знаменито прочитує шлунок. Жалайте в аптеках. 3064 21—30

— Запір. Зайомлення початків лікаря у лічниці для ведут шлунок і кишок відрослості, що гірка вода „Франціза Посифа“ є першорядним препаратом прочищення засобом.

Спорт.

КОМУНІКАТ РАДИ К. Л. К.

Заповіднені змагання НЛК у снігах і плоских бігах у днях 18—19. ц. м. у Львові з причини недостаті снігу не відбудуться.

Вина чарка
Річ єдина!
— Ні! ще краща
„ШУМІЛІНА“
„ШУМІЛІНА“
чай — нектар

ФІС.

Біг на 18 км.: 1) Куртала (Фін.) 1.03.30; 2) Карпінен (Фін.) 1.03.35; 3) Пахін (Швеція) 1.04.35; 4) Нільсон (Фін.). Дальші місця аж до 15-го займають інші шкочі. Шосто 12. і 13. місце займає Демек і Коменціо-ві (Італія). Перший із польських дружин Матушка займає 36 місце і другий Новаків, який займає 38 місце. Інші польські змагуні оклинали у другій ладості. В бізі брали участь 113 змагунів, окличко біг 100.

СЛЯЛОМ ЖІНОК.

1) Беконкурентівна Крістль Крауц (Нім.) 2.56.3; 2) Шад (Швейцарія) 2.48.3; 3) Нільсон (Швеція) 2.53.5. 9-ме місце займала Олексієна (Польща) і 9-ге Марує-жкова (Польща). Польки зробили дуже несподіванку у сляломи.

У дружинській класифікації перемогла Нювчиза загальною мотом 111.6. 2) Швейцарія; 3) Польща; 4) Франція; 5) Англія.

Класифікація жіночої альпійської комбінації.
1) Крауц Крістль (Нім.) 3.02.2; 2) Шад (Швейц.) 3.03.3; 3) Ренн (Нім.); 4) Олексієна (Польща).

У дружинській пунктації перше місце займають німці з мотом 1056.6. 2) Швейцарія; 3) Франція. 4) Польща, 5) Англія.

БОКС.

Варшава. Варшава — Будапешт 8:8

Нові книжки й журнали.

SITZUNGSBERICHTE der Mathematisch-Naturwissenschaftlich-Aerztlichen Sektion. Heft XXVIII. (Juli 1938 — Dezember 1938). Ukrainische Savcenko-Gesellschaft der Wissenschaften in Lwów (Lwiv). Lwów (Lwiv), 1938

ШІРІТЬ НАШ ЧАСОПИС!

